

YAGONA VATAN, YAGONA XALQ BO‘LIB, YANGI HAYOT VA KELAJAK YARATAMIZ!

2020-yil 25-yanvardan chiqa boshlagan

YANGI O‘ZBEKISTON

Ijtimoiy-siyosiy gazeta

№ 168 (1767), 2026-yil 20-avgust, payshanba

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz.uz_news

KICHIK VA MIKRO GIDROENERGETIKANI RIVOJLANTIRISH CHORA- TADBIRLARI TAQDIMOT QILINDI

**Prezident Shavkat Mirziyoyev 19-avgust kuni
kichik va mikro gidroelektr stansiyalari tarmog‘ini
rivojlantirishning navbatdagi chora-tadbirlari
yuzasidan taqdimot bilan tanishdi.**

Mamlakatimizda qayta tiklanuvchi energiya manbalarini ko‘paytirish, mavjud suv resurslarining energetik salohiyatidan samarali foydalanishga alohida e‘tibor qaratilmoqda. Kichik va mikro GESlar olis hududlarni elektr energiyasi bilan ta‘minlash, tarmoqlardagi yo‘qotishlarni kamaytirish va xususiy investitsiyalarni jalb etishda muhim o‘rin tutadi.

O‘tgan yili qabul qilingan alohida qarorga muvofiq, xususiy sektor ishtirokida jami 164 megavatt quvvatli qariyb 3 mingta kichik va mikro GES qurish belgilangan.

Bugungi kunda 64 ta loyiha ishga tushirilib, ularning jami quvvati 41,6 megavattga yetgan. Ammo bu belgilangan quvvatning atigi to‘rtadan bir qismini tashkil etadi. Rejadagi qariyb 3 mingta loyihadan 932 tasi bo‘yicha tashabbuskor aniqlangan. Jahon banki ishtirokida ajratilgan 150 million dollarlik imtiyozli resurslardan foydalanish ham sust ketayotgani qayd etildi.

Tadbirkor va investorlarda stansiya-larni qurish hamda ishlab chiqarilgan elektr energiyasini sotish shartlari bo‘yicha savollar ko‘pligi ko‘rsatib o‘tiladi.

Shu munosabat bilan auksionlarda loyihaning boshlang‘ich narxi bilan birga elektr energiyasini xarid qilish tarifining eng quyi chegarasini belgilash, tariflarni stansiya quvvatiga qarab tabaqalashtirish taklif qilindi. Bu “nol” qiymatda yutib olingan, ammo amalga oshirilmay qolgan loyihalar muammosini hal etib, investorlar uchun aniq va barqaror shart-sharoit yaratadi.

Shuningdek, 100 kilovattgacha bo‘lgan mikro GESlarni loyihalash va qurish soddalashtirilgan tartibda amalga oshiriladi. Quvvati 50 kilovattgacha bo‘lgan loyihalar shaharsozlik hujjatlari ekspertizasi va davlat arxitektura-qurilish nazoratidan ozod etiladi.

Qo‘shimcha suv bosimini hosil qilish uchun kanal, daryo va o‘zanlar konstruk-siyasiga o‘zgartirish kiritishga ruxsat beriladi. Suv xo‘jaligi obyektlarida o‘z ehtiyojlari uchun kichik va mikro GESlarni auksionsiz qurish imkoniyati ham yaratiladi.

Loyihalar uchun munosib joylarni aniqlashdan tortib, ularni ishga tushirish va ekspluatatsiya qilishgacha bo‘lgan jarayonlarni qamrab oluvchi raqamli platforma joriy etiladi. Shu bilan birga, loyihalash, qurish va foydalanish bo‘yicha

yagona uslubiy qo‘llanma hamda xususiy sektor ishtirokida loyihalarni amalga oshirish tartibi ishlab chiqiladi.

Sohadagi yana bir dolzarb masala — importga yuqori darajada qaramlik. Hozirda kichik va mikro GESlar uchun zarur gidroagregat va butlovchi qismlarning 90 foizi chetdan olib kelinmoqda.

Bu borada 46 ta kichik va mikro GES qurgan “O‘zbekgidroenergo” aksiyadorlik jamiyatining tajribasidan foydalanish, tadbirkorlarga loyihalash, qurilish-montaj ishlari va uskunalar yetkazib berish bo‘yicha kompleks xizmatlar ko‘rsatish muhimligi ta‘kidlandi. Mahalliyalashtirish mumkin bo‘lgan agregat va butlovchi qismlarning aniq ro‘yxatini shakllantirib, ularni mamlakatimizda ishlab chiqarish bo‘yicha tadbirkor va investorlarga takliflar beriladi.

Mamlakatimizda daryo va kanallar tarmog‘ining umumiy uzunligi 173 ming kilometrdan ziyod. Taqdimotda betonlashtirilgan kanallarda kichik va mikro GESlar qurish uchun katta imkoniyatlar mavjudligi qayd etildi. Mutasaddilarga bunday obyektlarni to‘liq xatlovdan o‘tkazib, qo‘shimcha loyihalar zaxirasini aniqlash vazifasi qo‘yildi.

Umuman, 2030-yilga qadar bunday stansiyalar quvvatini 204,8 megavattga yetkazib, yiliga 620 million kilovatt-soat ekologik toza elektr energiyasi ishlab chiqarish rejalashtirilgan.

Bu 350 mingta xonadonni “yashil” energiya bilan ta‘minlash, yiliga 187 million kub metr tabiiy gazni tejash va atmosferaga 311 ming tonna karbonat angidrid chiqarilishining oldini olish imkonini beradi. Shuningdek, yangi o‘quv yilidan kichik quvvatli “yashil” energetika yo‘nalishlarida yuqori malakali kadrlar tayyorlash uchun dual ta‘lim tizimi joriy etiladi. Energetika korxonalari, jumladan, kichik gidroenergetika obyektlari talabalar uchun amaliyot bazasi sifatida belgilanadi.

Davlatimiz rahbari belgilangan loyi-halarni jadallashtirish, sohaga xususiy investitsiyalarni keng jalb qilish, moliya-viy resurslardan samarali foydalanish, uskunalarni mahalliyalashtirish va malakali kadrlar tayyorlash yuzasidan mutasaddilarga aniq topshiriqlar berdi.

O‘ZA

Mard va olijanob xalqimizning bundan to‘qqiz-o‘n yillar muqaddam yaxshi niyatlar bilan boshlagan orzu-umidlari ro‘yobga chiqmoqda. Esimda: o‘shanda Prezidentimiz ertangi kunga ishonchi so‘nib borayotgan xalqni uyg‘otishga birdan, shiddat bilan bel bog‘lab kirishgandi. Odamlar tasavvur ham qila olmaydigan iqtisodiyotni, ijtimoiy hayotni, davlat siyosatini tubdan o‘zgartirishga qaratilgan qator-qator farmonlar, qarorlar imzolay boshladi. Oldinlari hammadan berkitilgan, taqiqlangan mavzular bo‘yicha muloqotlar boshlandi.

Xalqimiz bu o‘zgarishlarni kutgandi. Shuning uchun ham butun O‘zbekiston bir tanu bir jon bo‘lib, boshlangan islohotlarning passiv kuzatuvchisi emas, faol ishtirokchisiga aylandi. Biz bugun ana shu islohotlarning

mevasini terish baxtiga musharraf bo‘lgan yangi o‘zbekistonliklarmiz. Erishilgan yutuqlarimizning e‘tirof etilishi, hayotimizning kundan kunga farovonlashib borishi, mamlakatimiz obro‘si xalqaro maydonda tobora ortayotgani, do‘stlarimiz safining yanada ko‘payib borayotgani, barcha

yutuqlarimizga xayrixoh bo‘layotgan xalqaro ekspertlarning xulosalari bizni yangidan yangi zafarlarga undayotganini endi real hodisa sifatida qabul qilishimiz mumkin.

Ana shular haqida o‘ylar ekanman, davlatimiz rahbarining “O‘zbekiston Res-publikasi davlat mustaqilligining 35 yilligini

keng nishonlashga tayyorgarlik ko‘rish va uni o‘tkazish to‘g‘risida”gi qarorida ko‘tarilgan masalalar bo‘yicha ba’zi fikrlarni bayon qilishni ma’qul ko‘rdim.

Davomi 3-betda

Binali YILDIRIM: “O‘ZBEKISTONGA BORMAY TURIB TURKIY DUNYONI, UNING TARIXI VA KELAJAGINI ANGLAB BO‘LMAYDI”

**Turkiyalik davlat va jamoat arbobi, mamlakatning sobiq Bosh vaziri va
parlament spikeri, ayni vaqtda Turkiy davlatlar tashkiloti Oqsoqollar
kengashi raisi Binali Yildirim O‘zbekiston mustaqilligining 35 yilligi
arafasida “Dunyo” AA orqali yurtdoshlarimizga o‘zining samimiy
tabrigi va ezgu tilaklarini yo‘lladi:**

— Yaqin kunlarda qardosh O‘zbekiston mustaqilligining 35 yilligi keng nishonlanadi. Biz, 86 millionli turkiyaliklar ushbu quvonchli kunlarda Sizing quvonchingizga sherikmiz. Shu fursatdan foydalanib, turk millatining o‘zbek birodarlariga salomi va samimiy mehr-muhabbatini yo‘llaymiz.

Turkiy davlatlar tashkilotining muhim a‘zosi bo‘lgan O‘zbekiston so‘nggi yillarda ulkan taraqqiyotga erishdi. Har safar Turkiy davlatlar Oqsoqollar kengashi raisi sifatida bu diyor-ga borganimda, tamomila yangi va o‘zgacha O‘zbekistonni ko‘raman.

Toshkent, Samarqand, Buxoro, Xiva, Qo‘qon, Andijon, Namangan, umuman, barcha hududlarda rivojlanish, beqiyos taraqqiyot ko‘zga tashlanadi. Investitsiya, iqtisodiyot, sanoat, mudofaa, madaniyat, san’at, sport, qishloq xo‘jaligi, AT va yangi

texnologiyalar kabi ko‘plab sohalar-da salmoqli natijalar qo‘lga kiritilmoqda.

Qimmatbaho metallar, tabiiy gaz, to‘qimachilik, avtomobilsozlik va boshqa tarmoqlarda o‘shish jadal sur‘atlarda davom etmoqda. 2025-yilda O‘zbekiston yalpi ichki mahsuloti 7,7 foizga o‘sdi. Bu nafaqat turkiy davlatlar orasida, balki jahon miqyosida ham yuqori natijadir.

Buning ortida so‘nggi yillardagi taraqqiyot va yuksalishni ta‘minlagan kuchli siyosiy iroda bor. Bu irodaning timsoli esa muhtaram Prezident Shavkat Mirziyoyevdir. U kishi ilgari surgan strategik rejalar va “Yangi O‘zbekiston” g‘oyasi qadam-baqadam amalga oshmoqda. Biz, TDT a‘zosi bo‘lgan qardosh Turkiya bundan juda katta baxtiyorlik his qilamiz.

Davomi 2-betda

Taraqqiyot odimlari

PILLACHILIK: XONADONDAN SANOATLASHISHGACHA

Bugun jahon bozorida tabiiy, ekologik toza mahsulotlarga talab oshib boryapti. Odamlar hatto libos tanlashda ham matoning tabiiyligiga e‘tibor qaratyapti. Mato qanchalik jilokor bo‘lmasin, agar sun‘iy tola miqdori ko‘p bo‘lsa, mahsulot qiymati va xaridorgiriligini sezilarli tushiradi. Tabiiy matolarga talab ortishi esa sifati xomashyo yetishtirishni taqozo etadi.

Jahonning ko‘plab rivojlangan davlatlari pillachilik sohasini yanada rivojlantirib, tut ipak qurtidan tabiiy va sifati xomashyo olishga intilayotgani boisi shunda. Endi ipakchilik faqatgina to‘qimachilik sanoatini xomashyo bilan ta‘minlaydigan tarmoq emas, balki kiyim-kechak ishlab chiqarish va iqtisodiy samaradorlikni oshirishning muhim yo‘nalishiga aylanmoqda.

Pilla, avvalo, ipak matolar to‘qishda asosiy xomashyo. Ipak qurti oziqlangach, o‘zidan suyuq ipak tolasini chiqarib pilla o‘raydi. Ana shu pilla tolasidan matolar to‘qilib, ulardan turli mahsulotlar tayyorlanadi. Bu mato olishning eng tabiiy usuli bo‘lib, unga sun‘iy toalar qo‘shilmaydi. Sifatli gazlamani boshqa matolar orasidan osongina ajratib olish mumkin — tabiiy ipak pishiqligi, cho‘ziluvchanligi, chidamliligi,

yengil va nafisligi, havo o‘tkazuvchanligi bilan farqlanib turadi. Shuning uchun azaldan shoyi gazlamalar qadrlanib, qiymati yuqori baholangan.

Ammo bu ipak xomashyosining yagona afzalligi emas. Ipakdan xalq xo‘jaligining turli sohalari, jumladan, tibbiyot, kosmonavtika, aviatsiya, farmatsevtika, parfumeriya, avtomobilsozlik, gilamchilik va yengil sanoatda keng foydalaniladi. Ko‘plab davlatlar ipak qurtining nafaqat pillasi, balki lichinkasi, g‘umbagi va kapaligidan ushbu sohalarida zarur bo‘ladigan turli sanoat mahsulotlarini ishlab chiqaradi. Ya‘ni bugun pilla xomashyosi sanoatning ko‘plab sohalarida unumli qo‘llanilyapti.

Davomi 4-betda

TADBIRKORLAR KUTGAN UCHRASHUV

Oltinchi ochiq muloqot qanday taassurotlar bilan yodda qoldi?

**Shu kunlarda yurtimiz ishbilarmonlari kasb bayramini ko‘tarinki
kayfiyatda nishonlamoqda. Avvaliga Prezidentimizning tegishli
farmoni va farmoyishi bilan bir guruh yurtdoshlarimiz davlat
mukofotlari, “Faol tadbirkor” ko‘krak nishoni bilan taqdirlandi. Ko‘p
o‘tmay, biznes vakillari kutgan uchrashuv — davlatimiz rahbarining
tadbirkorlar bilan oltinchi ochiq muloqoti o‘tkazildi.**

Keyingi yillarda ochiq muloqot yurtimizning muayyan hududida o‘tkazilishi an‘anaga aylanmoqda. Bu galgi uchrashuv manzili esa ilm-fan, hunarmandchilik, savdo va tadbirkorlik markazlaridan biri bo‘lgan ko‘hna Xorazm zaminini bo‘ldi. Shu sabab yuzlab tadbirkorlar Xorazmda yig‘ildi. Bir necha kun davomida Xiva shahridagi madaniy obidalar go‘zalligidan bahra oldi. Bu tadbirkorlarimizning o‘zaro

fikr almashishi, yangi hamkorlik aloqalarini o‘rnatishiga ham xizmat qildi.

Chunki davlatimiz rahbarining tadbirkorlar bilan uchrashuvi yil davomida kutiladigan, eng yangi g‘oya va takliflar o‘rtaga tashlanadigan, biznes uchun yangi imkoniyatlar ochiladigan voqeadir.

Davomi 2-betda

SUBHIDAM XAYOLLARI

6

www.yuz.uz

yuz.uznews

yuz_official

yuz.uz_news

yuz.uz_news

“Prezidentimizning shu yil 2-iyundagi “Madaniyat, san’at va adabiyot sohalari yanada rivojlantirish bo’yicha keng ko’lamli chora-tadbirlar to’g’risida”gi farmoni mamlakat ijtimoiy hayotida muhim o’rin egallagan madaniyat sohasini yanada taraqqiy ettirishda katta ahamiyat kasb etdi. U yangi O’zbekistonda madaniyat va san’at sohasidagi tub islohotlarni yangi sifat bosqichiga olib chiqish, xalqimiz ma’naviy qiyofasini shakllantirish, bugun dunyoda avj olayotgan turli ma’naviy-mafkuraviy tahdidlarga qarshi kurashda muhim o’ringa ega hujjat sifatida qabul qilindi.

Abduxalil MAVRULOV,
tarix fanlari doktori,
professor

Boshlanishi 1-betda

Mazkur qaror, nazarimda, mustaqillik fenomeniga zamonaviy ruhda diqqat qaratish, qolaversa, bugungi dunyoning geosiyosiy, mafkuraviy holatini e’tiborga olish nuqtayi nazaridan ham muhim. Qarorda istiqlolning o’ttiz besh yilligini “Yagona Vatan, yagona xalq bo’lib, yangi hayot va kelajak yaratamiz!” degan bosh g’oya asosida bayram qilish maqsadga muvofiqligi belgilangan.

Avvalo, ushbu bosh g’oyadan ko’zlangan maqsad-muddaoni tushunib olish lozim. Bugungi dunyo juda tez, shiddat bilan o’zgarmoqda. Vatan, millat taqdiri barcha mamlakatlar uchun hayot-mamot masalasiga aylanib bo’ldi. Bunga misol ko’p. Moddiy-iqtisodiy fojda olish g’amida o’zgarar manfaatni oyoqotish qilish, global sivilizatsiyaviy ziddiyatlarni yanada avj oldirishga erk bergan holda boshqalar qadriyatlariga nisbatan hurmatsizlik bilan qarash, bular oqibatida tinch-totuv yashayotgan davlatlar va xalqlarning tinchlik-xotirjamligini buzish — bularning barchasi bugun odatiy hol bo’lib qolgan insoniyatni qattiq tashvishga solmoqda. Ming yillar mobaynida ajdodlari tinch-totuv yashab kelgan, o’ziga xos sivilizatsiyalar yaratgan mamlakatlarni omnaviy ravishda tashlab ketishga majbur bo’layotganlar soni tobora ko’paymoqda.

Ana shunday sharoitda uzoqni ko’zlagan davlat rahbarlari, siyosatchilar barchani ogohlikka chaqirmoqda, insoniyatni turli balo-qazolardan himoya qilishga da’vat etmoqda. Shuning uchun ham bugun ko’plab davlatlarda aholini milliy birlikka chaqirish, fuqarolarni Vatanga muhabbat ruhida tarbiyalash, kindik qoni to’kilgan muqaddas tuproqqa hurmat bajo keltirish dolzarb masalaga aylanib bo’ldi.

Ha, hozir Vatan, vatanparvarlik, milliy o’zlik masalasi hayot-mamot masalasiga aylandi. Ushbu qarorda ham, uni amalga oshirish maqsadida ishlab chiqilgan bosh g’oyani ro’yobga chiqarish bo’yicha qabul qilingan g’oyaviy-badiiy konsepsiyada ham asosiy e’tibor tarbiya, xususan, fuqarolarda yuksak mas’uliyat hissini shakllantirish, vatan manfaatini yuksak darajada himoya qilishga qaratilgan. Zero, ushbu bosh g’oya milliy birdamlik va fuqarolik hamjihatligini kuchaytirish, turli millat va elat vakillari o’rtasida o’zaro hurmat, bag’rikenglik va ijtimoiy hamkorlik muhitini shakllantirish, yosh avlodni vatanparvarlik va yuksak fuqarolik mas’uliyati ruhida tarbiyalash, milliy qadriyatlarning tiklanishi, mintaqaviy yakdillik va global hamkorlikdagi yutuqlarni ifodalashda muhim ahamiyat kasb etadi.

Shu nuqtayi nazaridan “Yagona Vatan, yagona xalq bo’lib, yangi hayot va kelajak yaratamiz!” degan bosh g’oya bugungi dunyoning shiddatli geosiyosiy va geomafkuraviy jarayonida millatning sofligi, Vatanning butunligi, uning kelajagi haqida umumxalq birdamligini ta’minlovchi vosita sifatida biz uchun o’ta ahamiyatli. Masalaning yana bir ahamiyatli jihati shundaki, bosh g’oyani amalga oshirishda madaniyat va san’at masalasiga alohida o’rin berilgan. Haqiqatan, mustaqillik, millat va Vatan birligini ta’minlashda madaniyat va san’atdan ham ta’sirchan vosita yo’q.

Bu Prezidentimizning yaqinda madaniyat, san’at va adabiyot sohasi vakillari bilan uchrashuvida yana bir bor yangradi. Ana shu muloqot ishtirokchisi

sifatida mazkur uchrashuvdan juda katta ilhom baxsh taassurotlar bilan qaytdim. Davlatimiz rahbarining madaniyat, san’at sohasidagi muammolar, ularning yechimi borasidagi yuksak bilim va tajribasiga qoyil qolmaslikning iloji yo’q. Boshqa tarafdin, bugungi tahlikali zamonada madaniyat va san’at sohasi bajarishi lozim bo’lgan vazifalar ko’lami tobora kengayib, mafkuraviy kurashda ushbu sohalarining ahamiyati yanada ortib borayotganidan har qanday kishida turli savollar tug’ilishi tabiiy.

Davlatimiz rahbari nutqini dunyoda katta kurash boshlangani, yirik davlatlar esa o’z siyosatini “Zamon zo’riki” tarzida amalga oshirishga o’tganini qayd etishdan boshladi. Haqiqatan, bugun ayrim mamlakatlar o’z milliy manfaatlarini yo’lida hech narsadan o’zini tiymayapti. O’zaro munosabatlardagi umume’tirof etilgan tamoyillar yemirilmoqda. Xalqaro huquqiy me’yorlarni ochiqdan ochiq pisand etmaslik holatlari urchiyapti. Og’izda bir, amalda esa uning mutlaqo teskarisini bajarishga intilishdan ijtimoiy uyulish hissi tobora yo’qolmoqda. Kim to’g’ri-yu, kim unday emasligini anglash mumkin bo’lmay qolmoqda.

Ana shunday vaziyatda madaniyat va san’at vakillarining ijtimoiy vazifalari ko’lami yanada kengaymoqda. Bu jihat mamlakatimiz yetakchisining madaniyat va san’at vakillarini mukofotlash jarayonida, sohaning ilg’or vakillari bilan tarixiy uchrashuvdagi nutqida, shuningdek, Prezidentimizning 2026-yil 2-iyundagi “Madaniyat, san’at va adabiyot sohalari yanada rivojlantirish bo’yicha keng ko’lamli chora-tadbirlar to’g’risida”gi farmonida atroflicha ifodasini topdi.

Ushbu nutq va farmonni tilga olar ekanman, xayolimga davlatimiz rahbarining madaniyat va san’at vakillari bilan 2017-yil 3-avgustdagi ilk uchrashuvi kelaveradi. O’shanda Prezidentimiz mamlakatimiz yangi davrga endi kirib kelayotganiga, oldimizda iqtisodiy, ijtimoiy sohalar, qolaversa, tashqi

siyosatimizda muammolar qalashib yotganiga qaramay, madaniyat va san’at sohasi millat va vatan taqdirini hal etuvchi jabha ekanini bot-bot ta’kidlagan edi. Nafaqat ta’kidlagan, balki ushbu sohani rivojlantirishning yangicha usuliga qo’l urgan, “bo’sh qop tik turmaydi” tamoyiliga amal qilgan holda madaniyat va san’at sohasining moddiy-iqtisodiy poydevorini mustahkamlash, ijodkorlarni esa moddiy-ma’naviy jihatdan ta’minlashning yangicha modelini yaratgan edi.

O’tgan davrda ana shu sa’y-harakatlar o’zining yashovchanligini ko’rsatdi. Eng avvalo, madaniyat va san’at sohasi xalqaro me’yorlarga javob bera oladigan huquqiy-me’yoriy asosga ega bo’ldi. Prezidentimizning 2018-yil 28-noyabrda “O’zbekiston Respublikasida milliy madaniyatni yanada rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to’g’risida”gi qarori milliy madaniyatimizni yanada taraqqiy ettirishda muhim qadam bo’lgan bo’lsa, 2021-yil 20-yanvardagi “Madaniy faoliyat va madaniyat tashkilotlari

to’g’risida”gi qonun minglab madaniyat va san’at xodimlari o’n yillar davomida kутgan muhim hujjat bo’ldi.

Prezidentimizning shu yil 2-iyundagi “Madaniyat, san’at va adabiyot sohalari yanada rivojlantirish bo’yicha keng ko’lamli chora-tadbirlar to’g’risida”gi farmoni mamlakat ijtimoiy hayotida muhim o’rin egallagan madaniyat sohasini yanada taraqqiy ettirishda katta ahamiyat kasb etdi. U yangi O’zbekistonda madaniyat va san’at sohasidagi tub islohotlarni yangi sifat bosqichiga olib chiqish, xalqimiz ma’naviy qiyofasini shakllantirish, bugun dunyoda avj olayotgan turli ma’naviy-mafkuraviy tahdidlarga qarshi kurashda muhim o’ringa ega hujjat sifatida qabul qilindi.

Umuman, mazkur hujjatlar, davlatimiz rahbari ilgari surgan yangi g’oyalari madaniyat va san’at jamiyatni ijtimoiy-ma’naviy barqarorlashtirishning ta’sirchan omiliga aylangani, soha xodimlari ijod erkinligiga

ega bo’lganidan darak berardi. Hozir jahonda yuz berayotgan voqea-hodisalar, global o’zgarishlar, milliy manfaatlarni muhofaza qilish borasidagi harakatlar, shuningdek, madaniyat va ma’naviyat borasida davlatlar, xalqaro tashkilotlar qararlari, intilishlarining jiddiy transformatsiyaga uchrashi madaniyat, san’atning g’oyaviy-mafkuraviy jihatlariga e’tibor kuchayib borayotganidan dalolat.

Albatta, madaniyat va san’at sohasining bosh vazifasi xalqning madaniy ehtiyojlarini qondirish, jamiyatda barqaror ijtimoiy-ma’naviy muhitni yaratish, yosh iste’dodlarni izlab topish, odamlarning bo’sh vaqtini samarali tashkil etish kabi muhim yo’nalishlardan iborat. Biroq insoniyat taraqqiyotining muayyan bosqichlarida, ayniqsa, mamlakat va millat taqdiriga muayyan xavf-xatarlar ko’payib borayotgan bir davrda madaniyat va san’atning ijtimoiy-mafkuraviy, g’oyaviy-tarbiyaviy tamoyillari oldinga o’ringa chiqadi.

Nazarimda, ijtimoiy taraqqiyotning hozirgi bosqichi ham yuqoridagi fikrimizni

tasdiqlasa kerak. Shuning uchun ham Prezidentimiz mazkur soha rivojiga alohida e’tibor bergan holda soha xodimlari oldiga avvalgi davrlardagidan ham muhim, dolzarb vazifalarni, xususan, jamiyat a’zolarini milliy ruhda tarbiyalash va milliy birdamlikni kuchaytirish, milliy o’zlikni shakllantirish vazifalarini qo’ydi.

Madaniyat va san’atning bosh vazifasi xalqning tobora ortib borayotgan madaniy ehtiyojlarini qondirish, madaniy olamini kuchaytirish va shu tufayli jamiyat ma’naviy asoslari, poydevorini mustahkamlashdan iborat. Biroq bugun kundan kunga o’zgarib borayotgan dunyo, olamshumul jarayonlar madaniyatning yangi funksiya va vazifalarini talab etmoqda.

Birinchidan, har doim ham madaniyat va san’at xalqni tarqoqlikdan, boshboshdoqlikdan asrab qoluvchi kuch sifatida o’zini ko’rsatib kelgan. Katta-katta ijtimoiy guruhlar birlashib, bir nafasda qo’shiq aytishi, undan zavq olishi odamlarni yagona maqsad sari yetaklagan.

Ikkinchidan, madaniyat va san’atning kuchi odamlarni aniq maqsad sari safarbar eta olish imkoniyatidir. Safarbarlik faqat og’zaki shiorlar, da’vatlar bilangina amalga oshmaydi. U inson ruhiyatidagi tub o’zgarishlar, maqsadni to’g’ri qo’ya olish, davlat va jamiyat maqsad-muddoalarining shaxs maqsadlari bilan qay darajada uyg’unlashuviga bog’liq.

Bugun odamlarning shaxsiy va davlat manfaatlarini o’rtasidagi yakdillik tobora kuchaymoqda. Mamlakat yetakchisi belgilab bergan strategik maqsadlarga jamiyat a’zolari maqsadlarining uyg’unligi, hech shubhasiz, har birimizda safarbarlik hissini oshirishga undaydi.

Shu ma’noda, bizga umummilliy safarbarlik juda zarur. U har birimizning ichki safarbarligimiz, o’zimizni o’zimiz safarbar eta olish qobiliyatimiz va imkoniyatimizga bog’liq. Madaniyat va san’at har birimizdagi ichki safarbarlikni umummilliy safarbarlik harakatiga aylantira oladigan ijtimoiy hodisadir.

Madaniyat va san’atning ijtimoiy-mafkuraviy kuchi har birimizdagi aql, tafakkur va qalbmiz tubida yotgan tuyg’ularni, yaratishdan iborat hislarimizni uyg’otishdan iboratdir. Mamlakatimiz yetakchisining madaniyat va san’at xodimlari vakillari bilan uchrashuvda bot-bot qayd etgan fikrlarida o’sha tuyg’u va hislarni jumbushga keltirishga qaratilgan da’vat mujassam, nazarimda.

Milliy ruh to’g’risida fikr yuritganda hamma millat va elatlar milliy ruhi uchun umumiy bo’lgan qator sifatlarini ko’rmalik ham mumkin emas. Masalan, bu jihatni ularning barchasi uchun bir-biriga yaqin bo’lgan “ma’naviy olami” misolida ko’rish mumkin. Dunyoda g’ozalikka, o’zining ma’naviy dunyosini shakllantirishga intilimgan birorta millat bo’lmasa kerak. Shuningdek, o’z maqsadiga erishish, oldida turgan turli-tuman muammolar, qiyinchiliklarni birgalikda yengib o’tishga harakat qilmagan, bu yo’lda qat’iy irodasini toblashga urinmagan xalq ham yo’q hisobi.

O’zbek ruhi o’z-o’zidan paydo bo’lgan fenomen hodisa emas. Uning shakllanish jarayoni uzoq ming yillarni qamrab oladi. Milliy ruhiyatimizning paydo bo’lish va shakllanish jarayoniga jiddiy ta’sir etgan omillar juda ko’p. Har qanday milliy ruhning shakllanishida ularning o’rni katta, albatta. Ammo ular orasida madaniyat va san’atning o’ziga xos o’rni borligini aslo yoddan chiqarish mumkin emas. Gap shundaki, aynan madaniyat va san’at asarlari orqali targ’ib etilgan milliy ruhiy qvvat odamlar ijtimoiy ongiga juda tez, tushunarli va tizimli singadi.

Shuning uchun ham odamlar milliy ruhiyatiga ta’sir etishda har qanday siyosiy hokimiyat madaniyat va san’atdan samarali foydalanishga harakat qilgan. Buning mumtoz ko’rinishini sobiq sovet davri madaniyati misolida anglash mumkin. Soxta g’oyalari, faqat siyosiy maqsadlarni ko’zlagan sovet mafkurasini o’z maqsadiga erishish uchun, masalan, “yangi sovet madaniyati”, “shaklan milliy, mazmunan sotsialistik, ruhan baynalmilal madaniyat” kabi tushunchalarni to’g’ib chiqara boshladi.

Natijada ming yillar mobaynida shakllangan o’ziga xos o’zbek milliy ruhini yo’q qilishga kirishildi. Yetmish to’rt yil davom etgan sobiq mustabid tuzumi sharoitida qahramonlik, javonmardlik, oilaparvarlik, millatparvarlik, vatanparvarlik kabi fazilatlar o’rniga itoatkorlik, tashabbusizlik, hududiy mahdudlik, faqat topshirigini bajarishga yo’naltirilgan, o’z tarixi, milliy madaniyati, tili, qadriyatlarining kamsitilishiga befarq avlod shakllandi.

Mustaqillik tufayli milliy ruhni shakllantirish uchun barcha imkoniyatlar yaratib berildi. Aslida, mustamlaka davrlarida ham o’zbek milliy ruhiyati turli qarshiliklarga duch kelgan bo’lsa-da, sinmgan, butunlay yo’q bo’lib ketmagan. Chunki qadimdan butun dunyoga o’zining ma’rifatli so’zini aytib kelgan, iligi to’q, tafakkur tarzi shakllangan, ma’naviy-mafkuraviy jihatdan kuchli ekani boshqalar tomonidan e’tirof etib kelingan, o’rtiq holatda yashab, insoniyat tamadduniga yuksak hissa qo’shgan xalqni bir umr mustamlakada ushlab turish aslo mumkin emasdi. Shunday bo’ldi ham.

Biroq har bir ijtimoiy-siyosiy davrning o’z talablari, kutilmagan muammolari bo’larkan. Bugungi ozodlik va erkinlik zamonida ham g’oyaviy-siyosiy kurashlarning tobora avj olishi, yirik davlatlar va katta millatlar o’rtasidagi manfaatlar kurashi mamlakatimiz va xalqimizga salbiy ta’sirini ko’rsatayapti.

Ana shunday sharoitda barchamizni turli balo-qazolardan saqlab qola oladigan kuch o’zbek milliy ruhiyatidir. Biz bunda, eng avvalo, milliy tariximiz, ma’naviyatimiz, xalqimizning ilg’or vakillari aql-zakovati bilan yaratilgan milliy-madaniy, ilmiy meros, ayniqsa, milliy ruhiyatga o’ta sezilarli ta’sir ko’rsata oladigan omil — islom dini ta’limotlariga suyanishimiz yaqqol natija beradi, deyishimiz mumkin.

Yangi O’zbekiston butun dunyoda o’z bo’yo-bastini tobora baland ko’tarib borayotgan bir davrda o’zbek milliy ruhiyatini yanada

boyitadigan, unga yengilmas kuch-qudrat baxsh etadigan fazilatlar shakllanmoqda. Ularning ba’zilari quyidagilardan iborat: yoshlikka xos kuchli shijoat, jo’shqinlik, murakkab vazifalarni hal etish chog’ida mardlik namunalarni ko’rsatish, tadbirkorlik, o’z ma’naviy idealarni topish yo’lidagi sobitqadamlik, ezgu orzu-niyatlarini harakatga aylantira bilish ko’nikmasi, millat va mamlakat manfaatlarini bilan shaxsiy manfaatlarini uyg’unlashtira olish kabilar.

Madaniyatdagi milliy ruh har qanday holatda ham muayyan g’oyalarga suyanishni talab qiladi. Prezidentimiz bu haqda bot-bot gapirib, bugun juda ko’p mintaqalarda insoniy qadriyatlar yemirilib borayotgan, bunday sharoitda dunyoni ezigulik, mehr-shafqat, insoniylik qutqarishi, o’z navbatida, ushbu vazifalar madaniyat va san’atning muhim g’oyaviy quroli bo’lishi lozimligini ta’kidlaydi.

Shuningdek, davlatimiz rahbari mamlakat taraqqiyotida madaniyat va san’atning o’rni benihoya katta ekaniga e’tibor qaratib, madaniyat ahlining vazifasi farzandlarimiz ongida Vatanga muhabbat, yurtimiz kelajagiga daxldorlik, tinch, erkin va farovon hayotning qadriga yetish tuyg’usini kuchaytirishdan iboratligini qayd etadi.

Madaniyat va san’atda milliy ruhning mavjudligi jamiyatda ijtimoiy muvozanatni ta’minlaydi. Har qanday insonni siyosiy xudbinlikdan asraydi, ma’naviy olamini buzg’unchilikdan xalos etadi, aqlni tafakkur oqizgidan qutqaradi. Pirovard natijada davlat va jamiyat ma’naviy-mafkuraviy hayotida shakllanishi mumkin bo’lgan tubulentlik holatidan ozod bo’ladi.

Madaniyat va san’at asarlarida inson kamolotiga yetaklovchi g’oyalarning yo’qligi yoki bunday g’oyaning vayronkorlik xususiyatga egaligi, o’z navbatida, ushbu asarlarning badiiy-estetik jihatdan aynishiga sabab bo’ladi. Bugungi kun nuqtayi nazaridan “ommaviy madaniyat”ning tobora urchib borishi, madaniyat va san’atda gedonistik g’oyalarning ko’payib borishi madaniyat va san’atda milliy ruhning shakllanishiga to’sqinlik qiladi. Bunday madaniyatdan odamlar beza boshlaydi. Bu esa, o’z navbatida, jamiyat ijtimoiy-ma’naviy muhiti barqarorligiga salbiy ta’sir ko’rsatishi mumkin.

Ushbu masalalar haqida o’ylar ekanmiz, o’z-o’zidan yana bir muhim holat ko’z oldimizda gavdalanaadi: madaniyat va san’atda milliy ruhni ilohiylashtirish masalasiga juda ehtiyotkorona munosabatda bo’lish lozim. Madaniyatda milliy ruhning yetishmasligi uning boshqa g’oyalarga qaram bo’lishiga olib keladi. Ayni paytda milliy ruhning haddan ortiq darajada ilohiylashtirilishi esa jamiyatda mafkuraviy-diniy bag’rikenglikning qaror topishiga xalal berishi, ayrim holatlarda esa millatchilik kabi noxush vaziyatning yuzaga kelishiga sabab bo’lishi mumkin. Shu asnoda fikrimizcha, madaniyat va san’at taraqqiyotida milliy o’zlik, milliy ruh masalasida maromiylik, mo’tadillik o’ta zarur.

Madaniyat va san’atdagi milliy ruh, nazarimda, “vatansizlik”, “dunyo fuqarosi” deb atalayotgan va oqibatda o’z millati, vatanidan begonalashib borayotgan e’tiqodi sust yoshlarni emas, aksincha, yangi O’zbekistonda yashayotganidan faxrlanadigan, shu yurt taqdirini o’z taqdiri bilan chin vatan oladigan, haqiqiy ma’nodagi chin vatanparvarlarni tarbiyalashga xizmat qiladi. Shuningdek, ijtimoiy tarmoqlarga tobora qaram bo’lib borayotgan, natijada individualistik qarashlari oqibatida ijtimoiy mas’uliyatdan mosuvo bo’lib borayotgan avlodni emas, yangi O’zbekiston sharoitida “suveren, demokratik, huquqiy, ijtimoiy va dunyoviy davlat” talablariga javob bera oladigan, ijtimoiylashgan, ayni paytda o’zining individual qobiliyatlarini davlat va jamiyat manfaatlariga bo’yusindira oladigan yangi avlodni shakllantirishga yordam beradi.

Qator-qator ajnabiy tillarni bilgani holda o’zini eng zamonaviy “jahon odami” sifatida tutadigan, milliy tilda muloqotga kirishishni eskilik qoldig’i tarzda talqin etadigan emas, aksincha, ming yillar mobaynida shakllangan, boyib borayotgan o’zbek tilidan faxrlana oladigan yigit-qizlarni kamolga yetkazishni nazarda tutadi.

O’zbek madaniyati va san’atida milliy ruh to’g’risida o’ylaganimda ana shularni mulohaza qilaman.

Yangi O‘zbekistonda malakali kadrlarni tayyorlashga qaratilgan harakatlar yaqin kelajakda samarasini beradi. Ilm-fan asosida pillachilik va tutchilik yanada rivojlanishi odamlar uchun ham, mamlakat qishloq xo‘jaligi va iqtisodiyoti uchun ham manfaatli. Asosiysi, pillachilik sohasida jadal boshlangan islohotlar endi ortga qaytmaydi.

www.yuz.uz

yuz.uznews

Taraqqiyot odimlari

PILLACHILIK: XONADONDAN SANOATLASHISHGACHA

Chorshanbi BEKKAMOV,
Toshkent davlat agrar universiteti professori

Boshlanishi 1-betda

O‘zbekiston pilla xomashyosi yetishtirish bo‘yicha dunyoda Xitoy va Hindistondan keyin uchinchi o‘rinni egallaydi. Azaldan bu tarmoq yurtimiz qishloq xo‘jaligining yetakchi yo‘nalishlaridan biri bo‘lib, aholini ish va daromad bilan ta‘minlashda muhim ahamiyatga ega. Ammo yillar davomida eskicha ishlash sabab aholining bu ishdan manfaatdorligi yuqori bo‘lmagan.

Keyingi yillarga kelib yurtimizda pillachilik tarmog‘i ham, xonadonlarda ipak qurti bogib, pilla yetishtirish ham tubdan o‘zgarib, ilm-fan va zamonaviy texnologiyalar asosida tashkil etilyapti. Zamonaviy va ko‘chma qurtxonalar paydo bo‘ldi, ipak qurtini parvarishlashda yangicha texnologiyalar qo‘llanilyapti. Bu ipakchilikda daromadni ham bir necha barobar oshirmoqda. Bugun ayni yo‘nalishda tadbirkorga aylangan yurtdoshlarimiz ko‘p.

Sohada muammolarga ham birin-ketin yechim berilyapti. Masalan, pillachilikda asosiy masalalardan biri ozuqa bazasidir. Shu bois, davlatimiz rahbarining topshirig‘i bilan tut ipak qurtining ozuqa bazasini 2026-2030-yillarda bosqichma-bosqich ko‘paytirish belgilangan. Jumladan, 8 ming gektarda yangi maxsus ozuqa beruvchi tutzorlar barpo qilish, 41,5 ming gektar maydonda yakka qator tut ko‘chatlari ekish, 15 ming gektardagi mavjud tutzorlarni rekonstruksiya qilish ko‘zda tutilgan. Buning natijasida 2030-yilga qadar 200 millionta tut ko‘chati ekilishi va ozuqa bazasi 30 foiz oshishi kutilyapti.

Sakkiz ming gektarda yangi tutzorlar barpo etiladi

Manbalarda ipakchilikning vatani janub-sharqiy Osiyo ekani ko‘rsatiladi. Eramizdan qariyb uch ming yil oldin Xitoyda ipak tayyorlangan. Ipakchilik O‘rta Osiyoga IV asrda kirib kelgan. Ammo keyingi yillardagi ma‘lumotlarga ko‘ra, Movarounnahrda juda qadimdan ipakchilik bilan shug‘ullanilgan. Bu bo‘yicha O‘zbekiston Fanlar akademiyasi Antropologiya instituti olimlari va xalqaro tadqiqotchilar tomonidan o‘tkazilgan zamonaviy mikromorfologik va proteomik tekshirishlar hamda tahlillarga ko‘ra Surxondaryo viloyatidagi Sopollitepa yodgorligidan topilgan uchta pilla parchasi topilmalari xonaki ipak qurtiga tegishli ekani to‘liq tasdiqlandi.

Sharq xalqlari azaldan sifati va rang-barang shoyi matolari bilan dong taratgan. Ayniqsa, Samarqand, Shahrisabz, Buxoro, Turkiston shaharlari va Farg‘ona vodiysida pillachilik, ipakchilik, shoyi matolar to‘qish san‘ati rivojlanib, kiyim-bosh uchun ipakka zar va kumush iplar aralashtirib to‘qilgan. Matolar va ulardan tikilgan liboslar Buyuk ipak yo‘li orqali Yevropa mamlakatlariga tarqalgan. Zardo‘zlik, kashatkachilik deb nomlanadigan bu

kabi hunar turlari hozir ham yurtimizning turli hududlarida avloddan-avlodga o‘tib kelyapti. Ipak matosining qanchalik mayin va pishiq bo‘lishi pilla xomashyosi sifatiga bog‘liq. Tabiatda ipak qurtining bir qancha turidan ipak olinadi. Masalan, xonakilashtirilgan tut ipak qurti faqat tut daraxti bargi bilan oziqlanadi va uzunligi 1000-1500 metrgacha ingichka toladan iborat pilla o‘raydi. Olingan ipak tolalardan esa shoyi gazlamalar tayyorlanadi.

Bu texnologiya necha asrlardan buyon mavjud. Ya‘ni pilla qurti boqiladi va undan ipak tola olinadi. Buni uy yoki sanoat sharoitida amalga oshirish mumkin. Yurtimizda pilla, asosan, aholi xonadonlarida boqiladi. Chunki mamlakatimizda ipakchilik va pillachilik aholini daromadli ish bilan ta‘minlash, qishloq joylarda bandlikni oshirish hamda eksport salohiyatini kengaytirishda muhim o‘rin tutadi.

Biroq yillar davomida bu yo‘nalishga faqat shu tomondan qaralgan. Bu vaqtda ozuqa bazasidan boshlab pillani chuqur qayta ishlashgacha bo‘lgan barcha jarayonlarda to‘planib qolgan muammolar esa soha salohiyatini to‘liq ishga solishga to‘sqinlik qilayotgandi. Joriy yilning 17-fevral kuni davlatimiz rahbari ipakchilik sohasini rivojlantirish chora-tadbirlari yuzasidan taqdimot bilan tanishib, ayni yo‘nalishdagi muammolarni bartaraf etish bo‘yicha aniq vazifalarni belgilab berdi. Asosiy masala esa sohada ozuqa bazasini mustahkamlash, mahalliy urug‘chilikni kengaytirish, sanoat usulini joriy etish va tayyor mahsulot ulushini oshirishga qaratilgan.

Shu asosda bu yildan pillachilikda ish tizimi ham, olingan marralar ham mutlaqo o‘zgarib, asosiy e‘tibor sifatli, jahon standartlari talablariga mos pilla yetishtirish, shu ish bilan shug‘ullanadigan aholi daromadlari va iqtisodiy samaradorlikni esa yanada oshirishga qaratilmoqda. Buning uchun zamonaviy texnologiyalar va ilm-fan loyiholari faol jalb qilinaypti.

Endi nafaqat pilla yetishtirish, balki sohada qo‘shilgan qiymat yaratish va eksportni oshirishga ham e‘tibor kuchaygan. Yangi bozorlarni o‘zlashtirish, milliy brendlarni shakllantirish va qo‘llab-quvvatlash, eksportda tayyor mahsulot ulushini oshirish kabi chora-tadbirlar shular jumlasidan.

Nufuzli xalqaro ko‘rgazmalar yoki jahonga mashhur san‘at vakillari egnida o‘zimizning atlas, adras kabi shoyi matolarimizdan tikilgan liboslarni ko‘rsak, darrov faxrlanamiz. Keyingi

yillarda bu odatiy holga aylanib qoldi. Chunki mahsulotlarimiz allaqachon jahon bozoriga kirib bordi. Xalqaro maydonda milliy brendlarimiz nomini mustahkamlash uchun esa sifatli mahsulotlarni oshirishimiz kerak.

Hisob-kitoblarga ko‘ra, yurtimizda mahalliy pilladan yuqori sifatli xom ipak olish va uni chuqur qayta ishlashni kengaytirish hisobiga eksport tushumlarini 250 million dollargacha oshirish mumkin. Jumladan, 2030-yilga qadar umumiy qiymati 200 million dollarlik 21 ta investitsiya loyihasini amalga oshirish xom

Sohadagi ishlar yangi tizimga o‘tib, “O‘zbekipaksanoat” uyushmasi, viloyat va tuman “Agropilla” tuzilmalari, ipakchilik klasterlari o‘zaro muvofiqlashgan tarzda ish yuritib, yangi tutzorlarni tashkil etishdan tortib, yetishtirilgan pillani sotib olishgacha bo‘lgan barcha bosqichlarda fermerlar, kasanachilar va qurt boquvchilar ishini tashkil etmoqda, ularga ko‘maklashyapti. Kam daromadli, ijtimoiy reyestrga kiritilgan oilalarni pillachilikka jalb etish va ularni qo‘llab-quvvatlashga alohida e‘tibor qaratilmoqda. Jumladan, joriy yildan boshlab “mahalla yetiligi” orqali aholiga 1 kilogramm pilla qiymatining 35 foizi miqdorida subsidiya, parvarishlash jihozlari va uskunalar xaridiga 20 million so‘mgacha ssuda ajratish yo‘liga qo‘yildi.

Mahalliy urug‘dan foydalanish darajasini 2030-yilgacha 75 foizga yetkazish maqsadida nasli urug‘chilik stansiyalari faoliyati tiklanadi. Farg‘ona va Xorazm viloyatlaridagi nasli urug‘chilik stansiyalarida elita urug‘lar tayyorlash, Buxoro va Namanganda yangi urug‘chilik korxonalarini tashkil etish, 2027-2029-yillarda Toshkent, Jizzax, Samarqand va Surxondaryo viloyatlarida 4 ta yangi korxona qurish ko‘zda tutilgan.

maqsadida 2026-2028-yillarda pillachilik klasterlari tomonidan qurtxonalar qurilishi belgilangani bunga keng yo‘l ochadi.

Ilmiy yondashuv nima beradi?

Sohada belgilangan vazifalar o‘z-o‘zidan amalga oshmaydi. Ular kutilgan natijani berishi uchun ilmiy o‘rganish va yondashuvlar zarur. Taraqqiyot strategiyasida mamlakatimiz qishloq xo‘jaligini ilmiy asosda intensiv rivojlantirish orqali dehqon va fermerlar daromadini 2 baravar oshirish, sohada yillik o‘sishni 5 foizga yetkazish kabi aniq vazifalar belgilangan. Pillachilik ham qishloq xo‘jaligining bir tarmog‘i bo‘lgani holda ilm-fan va amaliyot integratsiyasini chuqurlashtirishga e‘tibor qaratilyapti.

Ilmiy va innovatsion loyihalar, yangi ilmiy markazlar tashkil etilishi shularning bir qismi. Bu borada nufuzli xalqaro kompaniyalar, oliy ta‘lim muassasalari bilan birgalikda ishlanyapti. Xususan, rivojlangan davlatlarning ilmiy muassasalarida tut ipak qurtlarini kichik va katta yoshlarida maxsus kompleksli qurtxonalarda parvarishlashning yangi intensiv texnologiyalari hamda uslublarini ishlab chiqib, ilmiy asoslash borasidagi harakatlarimiz davom etyapti.

Bugun yurtimiz pillachilik sohasida oliy ma‘lumotli kadrlarga ehtiyoj bor va buni viloyatlar kesimida o‘rganib, kadrlar tayyorlash hamda ularning malakasini oshirib borish oldimizdagi vazifalardan biri. Davlatimiz rahbarining joriy yil 11-apreldagi tegishli qarorida agrar soha uchun yuqori malakali va raqobatbardosh mutaxassislar tayyorlash bo‘yicha qator vazifalar belgilangan. Shu asosda 2025-2026-o‘quv yilidan boshlab ipakchilik yo‘nalishida kunduzgi, kechki va masofaviy ta‘lim shakllari ochilib, ilg‘or ishlab chiqarish korxonalari dual ta‘limni tashkil etish ko‘zda tutilgan.

Toshkent davlat agrar universitetida ayni yo‘nalishda samarali ishlar yo‘lga qo‘yilgan. Xususan, ipakchilik va tutchilik ta‘lim yo‘nalishi bo‘yicha uch yillik ta‘lim dasturlari asosida davlat ta‘lim dasturlari, malaka talablari, o‘quv rejalar, o‘quv fan dasturlari ishlab chiqildi. Qolaversa, HEMIS platforma tizimi ishga tushirilib, loyiha ofislari tashkil qilindi. Xitoy, Yaponiya, Hindiston, Vyetnam, Janubiy Koreya, Italiya kabi davlatlarning ilg‘or tajribalari o‘rganilib, o‘quv jarayoni va qo‘shma ta‘limga tatbiq etilmoqda.

Ilmiy yondashuv va innovatsion texnologiyalar pilla hosildorligini oshirishga xizmat qilaypti. Asosiysi, odamlarning ushbu yo‘nalishda iqtisodiy manfaatdorligi oshib, pillachilar soni ko‘payib boryapti. Sohada berilayotgan imtiyozlar ko‘lami ham yurtdoshlarimizni rag‘batlantirayotgani rost.

Prezidentimizning bir qancha qarorlari bilan bu borada aniq vazifalar belgilangan. Masalan, pillachilik tashkilotlari tomonidan tutzorlarni yangilash uchun ekiladigan tut ko‘chatlari va pilla yetishtirish mavsumlari uchun ipak qurti urug‘ini aholiga bepul tarqatish, aholi tomonidan yetishtirilgan pilla hosilini sotishdan tashqari maxsus ozuqa beruvchi tutzorlar orasida qo‘shimcha mavsumiy qishloq xo‘jaligi ekinlarini ekish orqali olinadigan daromadlarni ularning o‘zlarida qoldirish kabilar shular jumlasidan.

Asosiysi, sohadagi islohotlar, belgilangan vazifalar, aholiga berilayotgan imtiyozlar amalda ishlayapti. Buni erishilayotgan natijalarda yaqqol ko‘rish mumkin. Sohaga yangicha yondashuv ortidan odamlar pilla yetishtirishga bo‘sh vaqtini bekor o‘tkazmaslik emas, balki samarali mehnat turi, yaxshigina daromad manbai sifatida qaray boshladi. Uyda o‘tirgan ishsiz xotin-qizlarning qanchasi pillachilik ortidan ro‘zg‘origa daromad olib kiriyapti. Ayni yo‘nalishda tadbirkor, lider xotin-qizlar paydo bo‘lib, hududlarda o‘z tajribasi bilan bo‘lishyapti.

Yangi O‘zbekistonda malakali kadrlarni tayyorlashga qaratilgan harakatlar yaqin kelajakda samarasini beradi. Ilm-fan asosida pillachilik va tutchilik yanada rivojlanishi odamlar uchun ham, mamlakat qishloq xo‘jaligi va iqtisodiyoti uchun ham manfaatli. Asosiysi, pillachilik sohasida jadal boshlangan islohotlar endi ortga qaytmaydi.

YANGI O‘ZBEKISTON

yuz_official

yuz.uz_news

yuz.uz_news

Tahlil

Turli mintaqalardagi geosiyosiy keskinliklar, qurolli mojarolar, jahon bozorlaridagi o‘zgarishlar, ta‘minot zanjirlaridagi uzilishlar va resurslar uchun kuchayib borayotgan raqobat bugun har bir davlatni o‘z imkoniyatlariga yanada jiddiy nazar tashlashga undamoqda. Chunki dunyoning bir chekkasida yuz bergan voqea qisqa vaqt ichida boshqa hududdagi narxlarga, bozorga yoki oddiy insonning kundalik ehtiyojiga ta‘sir qilishi oddiy holga aylanib qoldi.

IQTISODIY YUKSALISH VA AHOLI FAROVONLIGINING QUVVAT TOMIRI

Kechagina uzoqdek ko‘ringan muammo bugun korxona ishiga, ertaga esa xonadondagi ro‘zg‘or tashvishiga daxl qilishi mumkin. Shu bois, ichki imkoniyatlarni to‘liq ishga solish, muhim resurslarni ishonchli xaziralash va tashqi ta‘sirarga tayyor turish har bir davlat uchun hayotiy zarurata aylanmoqda.

Bu haqiqat, avvalo, energetika sohasida yaqqol ko‘rinadi. Xonadonda chiroqning yonishi, qish kuni uyning issiq bo‘lishi, zavod dastgohlarining to‘xtamay ishlashi, transportning harakatlanishi — odatiy holdek tuyuladi. Aslida, bularning barchasi ortida katta mehnat, aniq hisob-kitob va uzluksiz ishlaydigan energetik tizim turibdi. Shuning uchun neft va gaz masalasi faqat quduqdan resurs olish yoki uni quvvur orqali yetkazish bilan tugamaydi. Bu masala korxonaning ertangi ishiga, xonadonning xotirjamligiga, bozordagi narx-navo va mamlakatning iqtisodiy barqarorligiga bevosita daxl qiladi.

11-avgust kuni davlatimiz rahbari neft-gaz bozorida barqarorlikni ta‘minlash, iqtisodiyot tarmoqlari va aholiga uglevodorod resurslarini uzluksiz yetkazib berish chora-tadbirlari yuzasidan taqdimot bilan tanishdi. Unda gaz va neft qazib chiqarishdan tortib, uni import qilish, qayta ishlash, xaziralash va iste‘molchiga yetkazib berishgacha bo‘lgan jarayonlar atroflicha ko‘rib chiqildi. Joylardagi masalalarning bugungi kundagi ahamiyatini oddiy hayotning o‘zi ham ko‘rsatib turibdi: korxona uchun bir kunlik

jarayonga ta‘sir etishi mumkinligini tasavvur qilish qiyin emas. Ehtiyojni oldindan hisoblash, zarur xazirani yaratish va quvvulardan tortib taqsimlash tarmoqlarigacha bo‘lgan tizimni mavsumga tayyor holga keltirish oddiy texnik vazifa darajasidan yuqori turadi.

Bozorda ham shunday: resurs qayerdadir turib qolsa, boshqa joyda unga ehtiyoj sezilishi mumkin. Shu bois, mahsulotni talabdan kelib chiqib birja savdolariga olib chiqish, tashish va ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish, ishlab chiqaruvchi bilan sotuvchi o‘rtasidagi ishini aniq yo‘lga qo‘yish muhim.

Ayniqsa, sun‘iy tanqislik yoki resursni ushlab turish kabi holatlar oxir-oqibat oddiy odamning ro‘zg‘origa borib taqaladi. Narxdagi o‘zgarish, yoqilg‘i topishdagi qi-yinchilik yoki korxonaning xomashyosiz qolishi bir-biriga bog‘liq jarayonlardir.

Tabiyy boylikning qadri uni qancha miqdorda qazib olish bilan o‘lchanmaydi. Uning samarasi resurs inson mehnati, zamonaviy texnologiya va oqilona boshqaruv bilan birlashib, kundalik ehtiyojga aylanganda ko‘rinadi. Suyultirilgan gaz ishlab chiqarishni 2026-yil yakuniga qadar rejadagi 520 ming tonnadan 606 ming tonnaga yetkazish vazifasi ham shu maqsadga qaratilgan. Bu 86 ming tonna, ya‘ni qariyb 16,5 foiz qo‘shimcha mahsulot degani. Ichki bozorda ehtiyoj yuqori bo‘lgan suyuqlirilgan gaz hajmini oshirish, avvalo, iste‘molchining talabini qondirishga xizmat qiladi.

uzilish ish jarayoniga ta‘sir qiladi, xonadon uchun ta‘minotdagi kechikish esa kundalik turmushni qiyinlashtiradi. Shu bois, ichki bozor ehtiyojini aniq hisoblash, mavsumiy yuklamalarga oldindan tayyorgarlik ko‘rish, zarur xaziralarni yaratish va ta‘minotda yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan xavflarni barcha qazib chiqarish bugungi kunning muhim vazifalari sifatida belgilanmoqda.

Yurtimizda sanoat quvvatlari kengayib, yangi korxonalar ishga tushayotgani, ishlab chiqarish hajmlari oshib, aholi ehtiyojlari o‘tib borayotgani tabiiy gaz va neft mahsulotlariga talabni ham ko‘paytirmoqda. Bunday sharoitda faqat ko‘proq resurs qazib chiqarishning o‘zi yetarli bo‘lmaydi. Uni o‘z vaqtida qayta ishlash, xaziralash, tashish va iste‘molchiga yetkazib berishning har bir bosqichi bir maromda ishlashi kerak.

Shu maqsadda avgust oyida 27 ta quduqni ishga tushirish rejalashtirilgan. “Yangi Ko‘ltak”, “Niyoz”, “Qoratau”, “Marvarid” va “Tegirmon” konlaridagi ishlar hisobiga qo‘shimcha 887 ming kub metr tabiiy gaz qazib chiqarish imkoniyati yaratiladi. Bu hajm ichki bozor ta‘minotini mustahkamlash, sanoat korxonalari ehtiyojini qondirish va o‘tib borayotgan talabga munosib javob berish uchun muhim manba bo‘ladi.

Energetikada eng katta sinov talab keskin oshadigan paytda boshlanadi. Qishning sovuq‘i tushishi bilan xonadonlarda gazga ehtiyoj ortadi, korxonalarda ish hajmi ko‘payadi, issiqlik zinjirlari yuqori yuklamada ishlaydi. Shu paytda bir kunlik uzilishning o‘zi qancha

Avval belgilangan 27 ta quduqni ishga tushirish va qo‘shimcha 887 ming kub metr gaz olish vazifasi bilan birga bu ko‘rsatkichlar sohadagi ishlarning aniq manzilini ko‘rsatadi. Bir tomonda yangi quduqlar, ikkinchi tomonda qayta ishlash quvvatlari, keyin esa mahsulotni bozorga yetkazish — bularning barchasi bir zanjirning halqalari. Bir halqa o‘z vaqtida ishlamasa, uning ta‘siri oxir-oqibat iste‘molchiga yetib boradi. Shuning uchun mutasaddilarga ichki bozor ehtiyojini kunlik kuzatib borish, xavflarni oldindan aniqlash va zarur choralarni kechiktirmaslik vazifasi qo‘yilmoqda.

Shu bois, yer qariidan olinayotgan har bir tonna neft, har bir kub metr gazga xalq manfaati nuqtayi nazaridan qarash muhim. Mas‘uliyat, mehnat va tejamkorlik shu yerda oddiy tushuncha bo‘lib qolmay, milliy qadriyatga aylanadi.

Energetikadagi bugungi vazifalar shu ma‘noda bir soha doirasidan chiqib, mamlakatning ertangi qiyofasiga daxl qiladi. Chunki o‘z uyi, o‘z korxonasi, o‘z yeri va o‘z imkoniyatiga tayangan yurt tashqi tasirlar qanchalik kuchli bo‘lmasin, o‘z yo‘lini yo‘qotmaydi. Eng muhimi, bugun yaratilgan imkoniyat ertaga avlodlar zimmasiga tushadigan yukni yengillatishi kerak. Bugungi tejamkorlik farovonlikni, intizom ishonchni, oqilona qarorlar esa kelajak avlod xotirjamligini ta‘minlaydi.

Sardor TOLLIBOYEV,
“Yangi O‘zbekiston” muxbiri

Shahzod ISLOMOV,
Imom Moturidiy xalqaro ilmiy-
tadqiqot markazi direktori
o‘rinbosari, tarix fanlari bo‘yicha
falsafa doktori

Afsuski, dunyoning ayrim o‘lkalarida ijtimoiy, xususan, diniy sohada yuritilgan no‘noq siyosat oqibatida xalq bilan hukumat o‘rtasida kelishmovchiliklar yuzaga chiqib, etnokonfessional ziddiyatlar kuchayishiga sabab bo‘lmoqda. Bu esa butun dunyodagi xavfsizlik va barqarorlikka jiddiy xavf tug‘diradigan omil sifatida barchamizdan ogohlik va hushyorlikni yanada oshirishni hamda jarayonlardan to‘g‘ri xulosa chiqarib, ish ko‘rishni talab qiladi.

Jahonda ro‘y berayotgan geosiyosiy jarayonlar shuni ko‘rsatmoqdaki, odamlarning manfaatini inobatga olmagan har qanday ichki siyosat umumxalq qo‘llab-quvvatloviga erishmaydi va bunday biryoqlama yondashuv oxir-oqibat inqirozga mahkum. Binobarin, XIV asrda yashagan mashhur jamiyatshunos olim Ibn Xaldun o‘zining “Muqaddima” kitobida agar biror mamlakat unga har jihatdan madad beradigan va qo‘llab-quvvatlaydigan kuchli jamiyatga ega bo‘lsa, bunday davlat qudrati va barqaror bo‘lishi haqida yozib qoldirgan.

Yurtimizda “Inson qadri uchun” degan hayotiy tamoyilga asoslanib olib borilayotgan islohotlar ko‘p millatli xalqimizning faol qo‘lloviga erishmoqda. Bunday oqilona tadbirlarning ijobiy samarasini, ayniqsa, diniy sohada yaqqol ko‘rish mumkin. Yurtdoshlarimiz vijdon erkinligini ta‘minlash hamda emin-erkin ibodat qilish uchun yaratilgan sharoitlardan rozi ekanini har qadamda izhor etmoqda.

Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan diniy-ma‘rifiy islohotlarning amaliy jihatlarini quyidagilarda ko‘rish mumkin:

Vijdon erkinligining mustahkam huquqiy asosi

Yurtimizda fuqarolarning vijdon erkinligi huquqini ta‘minlashning normativ-huquqiy asoslari to‘liq yangilandi. Jumladan, yangi tahrirda qabul qilingan O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasida mamlakatimiz dunyoviy davlat ekanini, inson huquqlari va erkinliklari hamda milliy va umuminsoniy qadriyatlarga sodiqligi qat‘iy belgilab qo‘yildi. Shuningdek, “Vijdon erkinligi

Mamlakatimizdagi barcha yangilanish va o‘zgarishlar, avvalo, xalqimiz manfaatlari yo‘lida, fuqarolarimizning xohish-istaklarini inobatga olgan holda hamda kelajakni ko‘zlab amalga oshirilmogda. Islom dinining an‘ana va qadriyatlarini asrab-avaylash, haqiqiy e‘tiqod bilan soxta diniy qarashlar o‘rtasini aniq ajratish, shuningdek, yoshlarning yot g‘oyalari ta‘siriga tushib qolishining oldini olish masalalariga alohida e‘tibor qaratilib, bu borada oqilona islohotlar olib borilmogda.

va diniy tashkilotlar to‘g‘risida”gi qonun yangi tahrirda qabul qilinib, diniy tashkilotlar uchun emin-erkin faoliyat yuritishning qonuniy asoslari kafolatlandi. Qolaversa, 2017-yildan shu vaqtga qadar diniy-ma‘rifiy soha faoliyatini tartibga solishga oid 60 dan ortiq normativ-huquqiy hujjat qabul qilindi.

Diniy-ma‘rifiy soha o‘ta hassos va murakkab bo‘lib, ushbu yo‘nalishdagi har qanday qaror uzoqni o‘ylab, xalqimiz ta‘biri bilan aytganda, “yetti o‘lchab bir kes” tamoyili asosida qabul qilinmogda. Xalqning uzoq yillik tarixiy tajribasi, e‘tiqodiy o‘ziga xosligi va istiqboldagi orzu-intilishlarini inobatga olmagan chora-tadbirlar hech qanday narx keltirmasligini o‘tgan yillarning tajribasi ko‘p bora isbotlab bergan.

Ta‘kidlash kerak, diniy sohada barqaror siyosatning tayyor modelini chetdan to‘g‘ridan to‘g‘ri ko‘chirib olib bo‘lmaydi. Albatta, bu borada xalqaro tajriba muhim ahamiyatga ega. Lekin o‘zlashtirilayotgan har qanday tajriba milliy-diniy qadriyatlarimizni hurmat qilishi, O‘zbekistonning ko‘p millatli va ko‘p konfessiyali sharoitini hisobga olishi hamda eng asosiysi, milliy manfaatlarimizga to‘la mos kelishi lozim.

Dunyo e‘tiboridagi global xalqaro tashabbuslar

Prezidentimiz xalqaro maydonda islom dinining ezigulik, ilm-ma‘rifat va bag‘rikenglikka asoslangan ta‘limotini ochib berish, shuningdek, ekstremizm, terrorizm va islomofobiyaqarshi kurashishga qaratilgan global g‘oya va tashabbuslarni izchil ilgari surmogda.

Jumladan, 2016-yilning 18-oktabrida Toshkentda bo‘lib o‘tgan Islom hamkorlik tashkiloti Tashqi ishlar vazirlari kengashining 43-sessiyasida davlatimiz rahbari tomonidan Samarqandda Imom Buxoriy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazini tashkil etish taklifi ilgari surildi.

2017-yilda BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida ishtirok etgan Prezidentimiz xalqaro maydonda islom diniga nisbatan kuzatilayotgan bir yoqlama salbiy munosabat bo‘yicha o‘zining qat‘iy pozitsiyasini mustasrif ifoda etib, jumladan, shunday dedi: “Biz muqaddas dinimizni to‘ravonlik va qon to‘kish bilan bir qatorga qo‘yadiganlarni qat‘iy qoralaymiz va ular bilan hech qachon murosqa qila olmaymiz. Islom dini bizni ezigulik va tinchlikka, asl insoniy fazilatlarini asrab-avaylashga da‘vat etadi”.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining minbarida davlatimiz rahbari jahon hamjamiyatiga O‘zbekistondagi Islom sivilizatsiyasi markazini tashkil etish loyihasi haqida ham so‘zlab berdi. Darhaqiqat, Islom sivilizatsiyasi markazi o‘z g‘oyasi va ahamiyatiga ko‘ra betakror loyiha bo‘lib, u islom dinining ilmiy-ma‘naviy boyligi hamda bunyodkorlik salohiyatini namoyish etishga qaratilgan. 2026-yilda to‘liq foydalanishga topshirilgan ushbu muhtasham markaz faoliyati bilan tanishish maqsadida hozir har kuni minglab mahalliy va chet ellik ziyoratchilar tashrif buyurmogda.

Mamlakatimizda diniy-ma‘rifiy sohada amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlar fuqarolarning vijdon erkinligini kafolatlash, yoshlarni yot g‘oyalarning salbiy ta‘siridan himoya qilish hamda soha uchun yetuk va malakali kadrlarni tayyorlashga xizmat qilmogda.

Ta‘limga asoslangan islohotning poydevori baquvvat bo‘ladi

Bugungi murakkab va tahlikali davrda zamonaviy tahdidlarga munosib qarshi tura oladigan, chuqur bilim hamda keng dunyoqarashga ega mutaxassislarni tayyorlash vazifasi dolzarb ahamiyat kasb etmogda. Ana shu maqsadda O‘zbekistonda diniy ta‘lim muassasalarining faoliyatini tubdan takomillashtirishga alohida e‘tibor qaratilmogda. Xususan, 2018-yilda O‘zbekiston xalqaro islom akademiyasi ta‘sis etildi. Mazkur akademiya islomshunoslik, dinshunoslik va manbashunoslik sohalarida kadrlar tayyorlovchi respublikadagi tayanch ta‘lim muassasasi hisoblanadi. Diniy ta‘lim sohasidagi tizimli islohotlarning mantiqiy davomi sifatida 2025-yilda ushbu oliy ta‘lim muassasasi O‘zbekiston xalqaro islomshunoslik akademiyasi sifatida qayta tashkil etildi.

Yana bir muhim jihat shuki, O‘zbekistonda imom-xatiblar va diniy soha xodimlarining bilim hamda kasbiy malakasini oshirish maqsadda Din ishlari bo‘yicha qo‘mita huzurida Diniy-ma‘rifiy sohada malaka oshirish va qayta tayyorlash instituti faoliyati yo‘lga qo‘yildi. Mazkur dargohda har yili yuzlab imom-xatiblar va diniy soha xodimlari o‘z bilim hamda ko‘nikmalarini muntazam oshirib kelmogda.

Imom Buxoriy, Imom Termiziy va Imom Dorimiy kabi buyuk ajdodlarimiz asos solgan hadis maktablarining faoliyatini qayta tiklash va rivojlantirish, shuningdek, ular qoldirgan boy ilmiy merosni chuqur o‘rganish maqsadida Samarqandda Hadis ilmi maktabi tashkil etildi.

Buxoro viloyatidagi mashhur diniy ta‘lim muassasasining musulmon dunyosidagi o‘rni va nufuziga hamda diniy xodimlar tayyorlashdagi beqiyos ahamiyatiga e‘tibor qaratilgan holda, Mir Arab oliy madrasasi ta‘sis etildi. Bu madrasa o‘z faoliyati davomida nafaqat mamlakatimiz, balki butun Markaziy Osiyo davlatlari uchun ham diniy va dunyoviy bilimlarni puxta o‘zlashtirgan yetuk kadrlarni yetishtirib bergan. Bugungi kunda Rossiya, Ozarbayjon, Qozog‘iston, Qirg‘iziston va Tojikiston kabi davlatlardagi nufuzli ulamlar, yetuk din arboblari aynan shu dargohning bitiruvchilari hisoblanadi.

Qadimiy Termiz zaminida buyuk muhaddis Imom Termiziy nomi bilan ataluvchi yangi xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, institut va diniy ta‘lim muassasasi faoliyat boshladi. Markaz tomonidan

Imom Termiziy, Hakim Termiziy va boshqa termiziy allomalarining 30 dan ziyod asari o‘zbek tiliga tarjima qilinib, nashrdan chiqarildi.

Musulmonlar e‘tiqodini to‘g‘rilovchi va ularni hidoyatga boshlovchi degan ulug‘ sharafga muayassar bo‘lgan buyuk ajdodimiz, alloma Imom Moturidiy ilmiy merosining bugungi kundagi dolzarb ahamiyatini e‘tiborga olib, 2020-yilda Imom Moturidiy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi tashkil qilindi. Hozirga qadar mazkur markaz tomonidan ulug‘ mutafakkirimiz qalamiga mansub “Ta‘vilotul Qur‘on” va “Kitobut tavihid” asarlari o‘zbek tiliga o‘g‘irildi. Quvonarlisi, markazda bugungi kunda tadqiqotlar nafaqat o‘zbek tilida, balki arab va ingliz tillarida ham nashr etilmogda. Ushbu muhim tadqiqotlar xorijning nufuzli ilmiy markazlari hamda yetakchi ulamlarining e‘tirofiga sazovor bo‘lyapti.

Shuningdek, buyuk ajdodimiz Bahouddin Naqshband va naqshbandiylik tariqati allomalarining yuksak insonparvarlik g‘oyalarni ilmiy asosda chuqur o‘rganish maqsadida 2025-yilda Buxoroda Bahouddin Naqshband ilmiy-tadqiqot markazi tashkil etildi.

Diniy sohaga e‘tibor va g‘amxo‘rlik namunasi

O‘zbekistonda diniy soha xodimlarining, jumladan, imom-xatiblarining jamiyatda ahillik va barqarorlikni mustahkamlashdagi muhim o‘miga alohida e‘tibor qaratilmogda. Yurtimizdagi ziyoratgohlar, masjidlar hamda diniy ta‘lim muassasalarini har tomonlama qo‘llab-quvvatlash maqsadida “Vaqf” xayriya jamoat fondi tashkil etildi.

Dinu diyonatimiz va ulug‘ allomalarimizga bo‘lgan yuksak hurmat ramzi sifatida 500 dan ortiq masjid va madrasalar, tabarruk ziyoratgohlar ta‘mirlandi hamda qabristonlar obod qilindi. Xususan, Toshkent shahridagi “Imom Termiziy”, “Shayx Muhammad Sodik Muhammad Yusuf” va “Suzuk ota”, Qarshi tumanidagi “Abu Muin Nasafiy” masjid-majmualari, Namangandagi Sulton Uveys Qaraniy ziyoratgohi, Buxorodagi Bahouddin Naqshband va Yetti pir ziyoratgohlari, Samarqanddagi Maxdumi A‘zam majmuasi kabi ko‘plab tabarruk manzillarda keng ko‘lamli qurilish va ta‘mirish ishlari amalga oshirildi.

Xuddi shunday bunyodkorlik ishlari Samarqanddagi Imom Buxoriy majmuasida ham olib borildi. Muhaddislar imomining qabri joylashgan ushbu go‘zal majmua buyuk

ajdodimizning butun musulmon olamidagi hurmat-e‘tiboriga mos tarzda mutlaqo qayta qurildi. Bu kunda qad rostlagan muhtasham masjid, maqbara va innovatsion muzey har qanday ziyoratchining hayratini oshirishi shubhasiz. Ushbu tabarruk makon qisqa fursat ichida dunyo musulmonlarining e‘zosi, e‘tibori va ehtiromidagi asosiy tashrif manzillaridan biriga aylanib ulgurd.

Bunday ulkan bunyodkorlik ishlaridan ko‘zlangan asosiy maqsad — buyuk o‘tmishimizni hozirgi kun bilan bog‘lash orqali xalqimizning ma‘naviy salohiyatini yanada yuksaltirishdan iboratdir.

Buyuk tarix — ma‘naviy taraqqiyot negizi

Movarounnahr zaminini azaldan ilm-fan va madaniyatning tarixiy markazlaridan biri bo‘lib kelgan. Muhammad Xorazmiy, Abu Rayhon Beruniy, Ahmad Farg‘oniy, Ibn Sino, Imom Buxoriy, Imom Termiziy, Imom Moturidiy, Mahmud Zamaxshariy, Mirzo Ulug‘bek va Alisher Navoiy kabi alloma hamda mutafakkirlar o‘z davrida Sharqda Birinchi va Ikkinchi Renessans davrlariga asos solganlar.

Bugungi kunda musulmon dunyosining o‘zaro hamkorligini kuchaytirish, oldimizda turgan muammolarga samarali yechim topish va islom ummatining birdamligini mustahkamlashda musulmon mamlakatlarining imkoniyat hamda salohiyatlarini safarbar etish g‘oyat muhim ahamiyat kasb etmogda.

Shu ma‘noda, O‘zbekistondagi ilmiy-tadqiqot markazlari tomonidan dunyoning yetakchi islomshunoslik muassasalari bilan hamkorlikda buyuk allomalarimizning boy ilmiy merosiga bag‘ishlangan xalqaro konferensiyalar muntazam o‘tkazib kelinmogda. Xususan, O‘zbekiston Prezidentining tashabbusi bilan 2018-yilda Abduxolliq G‘ijduvoniy va Bahouddin Naqshband, 2020, 2025 va 2026-yillarda Imom Moturidiy, shuningdek, 2024 va 2026-yillarda Imom Termiziy ilmiy merosiga bag‘ishlangan xalqaro anjumanlar tashkil etilib, ularda jahonning 300 dan ziyod nufuzli ulamlari, muftiylar, xalqaro tashkilotlar rahbarlari hamda ilmiy doira vakillari faol ishtirok etdi.

Shuningdek, Prezidentimiz tomonidan BMT Bosh Assambleyasining 78-sessiyasida ilgari surilgan tashabbus doirasida 2024-yilda Toshkent va Xiva shaharlarida “Islom — tinchlik va ezigulik dini” mavzusidagi xalqaro konferensiya

yuqori saviyada o‘tkazildi. Dunyoning 22 ta mamlakatidan 70 dan ortiq din arboblari, muftiylar va taniqli ulamlar ishtirok etgan ushbu nufuzli anjumanda dunyoda tinchlik o‘rnatish hamda urush va mojarolarni tinch yo‘l bilan hal etish zarurati alohida ta‘kidlanib, diniy bag‘rikenglikni ta‘minlash bo‘yicha O‘zbekiston tajribasi butun dunyoga namuna sifatida ko‘rsatildi.

Dushman emas, do‘st tutmoq maqsadi

Barchamizga ma‘lum, so‘nggi yillarda turli yot oqimlar ta‘siriga berilib qolib, qilgan ishidan chin dildan pushaymon bo‘lgan 20 mingga yaqin fuqaro reabilitatsiya qilindi. Hozirgi kunda ularni ijtimoiy qo‘llab-quvvatlash va hayotda o‘z o‘rnini topishiga amaliy yordam ko‘rsatilmogda. O‘z xatosini anglab yetgan va tuzalish yo‘liga qat‘iy kirgan shaxslarning oilasi bag‘riga hamda tinch hayotga qaytishi uchun barcha imkoniyatlar yaratildi.

Davlatimiz rahbari yuritayotgan kechirimlilik va insonparvarlik siyosatining amaldagi yorqin in‘ikosini Suriya va Iroqdan yurtimizga qaytarib olib kelingan fuqarolarimiz misolida ham yaqqol ko‘rish mumkin. “MeHR” nomli maxsus insonparvarlik operatsiyalari amalga oshirilib, 500 nafarga yaqin ayol hamda bola jaholat va urush o‘choqlaridan tinchlik va taraqqiyot manzili bo‘lmish jonajon O‘zbekistonga qaytarildi.

Amalga oshirilgan bunday savobli ishlar jamiyatda radikalizm va ekstremizmining oldini olishda, shuningdek, xalqimiz, xususan, yoshlarimizning islom dinidagi bunyodkorlik, ilm-ma‘rifat va asl insoniylikka yo‘g‘rilgan ta‘limotni to‘g‘ri anglab, unash og‘ishmay amal qilishiga erishishda g‘oyat muhim o‘rin egalladi.

Shu o‘rinda alohida ta‘kidlash lozim, aholi o‘rtasida islom dinining asl mohiyatini to‘g‘ri targ‘ib qilish va odamlar ongiga singdirish anchagina murakkab vazifa hisoblanib, buni faqatgina diniy sohadagi islohotlar bilan amalga oshirib bo‘lmaydi. Bu, o‘z navbatida, ijtimoiy, iqtisodiy, huquqiy va boshqa sohalarida kompleks yondashuvni talab qiladigan, uzoq muddatga mo‘ljallangan o‘ta murakkab jarayondir. Xususan, odamlarning bilimi va dunyoqarashini oshirmay turib, jamiyatda barqaror ma‘naviy muhitni ta‘minlash amri mahol. Binobarin, ekstremistik va terrorchi tashkilotlarning faoliyat uslubiga e‘tibor qaratilsa, ular asosan jamiyatning zaif ijtimoiy qatlamlari, bilim saviyasi past hamda tanqidiy fikrlash salohiyatiga ega bo‘lmagan toifadagi shaxslar bilan ishlashga diqqat qaratishi yaqqol ayon bo‘ladi.

Shu bois, mamlakatimizda ta‘lim tizimiga ulkan e‘tibor qaratilishi, ayniqsa, maktab ta‘limini rivojlantirish va yoshlarni mehnat bozorida talab yuqori bo‘lgan zamonaviy kasb-hunarlariga o‘rgatish bo‘yicha olib borilayotgan islohotlar, mohiyat e‘tiboriga ko‘ra, uzoqni ko‘zlagan va strategik ahamiyatga ega muhim maqsadlardan biri ekanini teran tushunish mumkin.

Xulosa qilib aytganda, mamlakatimizda diniy-ma‘rifiy sohada amalga oshirilayotgan keng ko‘lamli islohotlar fuqarolarning vijdon erkinligini kafolatlash, yoshlarni yot g‘oyalarning salbiy ta‘siridan himoya qilish hamda soha uchun yetuk va malakali kadrlarni tayyorlashga xizmat qilmogda. Bu esa, o‘z navbatida, jamiyatda tinchlik va osoyishtalikni ta‘minlab, yangi O‘zbekistonning barqaror taraqqiyoiti uchun mustahkam poydevor vazifasini o‘tamogda.

Kamolot pillapoyasi

Mustaqillik mohiyatan insonning o‘z kelajagini o‘zi bunyod etish imkoniyatidir. Bugun mamlakatimizda yoshlarga yaratilayotgan sharoitlar, ularga berilayotgan imtiyoz va imkoniyatlar ana shu ezgu g‘oyaning amaliy ifodasidir. Xususan, Buxoroda yoshlarni qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan ishlar ko‘lami nihoyatda keng.

Yoshlarni qo‘llab-quvvatlashning eng muhim mexanizmlaridan biri “Yoshlar daftari”. Uni hech ikkilanmay “imkoniyatlar xaritasi” deb atash mumkin. Yon-verimizda, o‘zimiz tanigan-bilgan odamlar taqdiri misolida ushbu mexanizmining real samarasini ko‘rib, kuzatib yuribmiz. Misol uchun, birgina 2026-yili Buxoro viloyatidagi 611 yigit-qiz ushbu daftarga kiritildi. Ularning 476 nafariga 14 milliard 200 million so‘mlik ko‘mak berildi. Yana 135 nafarini qo‘llab-quvvatlash jarayoni davom etmogda.

Shuningdek, yigit-qizlarni zamonaviy bilim va ko‘nikmalar bilan ta‘minlash dolzarb masalalardan. Ayniqsa, xorijiy tillarni puxta o‘rganish ayni kunning muhim talabidir. Viloyatimizda ham buni to‘g‘ri anglagan holda yaratilgan imkoniyatlardan foydalanib, xorijiy

tillarni o‘rganayotgan yoshlar safi ancha keng. Jumladan, hududda “Ibrat farzandlari” loyihasi doirasida mobil ilova orqali xorijiy tillarni onlayn o‘rganayotgan yoshlar soni 200 mingdan ziyodni tashkil qilmogda.

Ularning 42 ming 428 nafari tillarni yuqori darajada o‘zlashtirib, sertifikat olgan. Xorijiy tillarni bilishning amaliyotdagi samarasi ham ko‘rinmogda. Joriy yil xalqaro imtihon tizimlarida yuqori natija qayd etgan 665 yoshning 1,5 milliard so‘m miqdoridagi imtihon xarajati to‘liq qoplab berildi.

Intellectual rivojlanish uchun ham imkoniyatlar kengaymogda. “Zakovat” to‘garagi tashkil etilib, ularga 45 ming 136 yigit-qiz qamrab olingan. UzChess platformasi orqali 56 ming 940 yosh shaxmat to‘garaklariga jalb etilgan.

“Ustoz AI” loyihasi orqali esa 29 ming 782 yigit-qiz kasb-hunar o‘rganyapti.

Bundan tashqari, yoshlarning sport, intellektual va ijodiy salohiyatini namoyon etishi uchun “Besh tashabbus olimpiadasi”

katta maydon vazifasini o‘tamogda. Xususan, joriy yilda olimpiada doirasida 21 ta loyiha va tadbir tashkil etilishi belgilangan. Hududdagi 10-30 yoshlilar orasida sport yo‘nalishida 766 ming 468 nafar, tanlovlarda qariyb 190

ming, adaptiv sport yo‘nalishida esa 10 mingga yaqin — jami 965 ming 589 yigit-qiz ro‘yxatdan o‘tgan.

E‘tiborlisi, buxorolik yoshlar respublika miqyosida ham o‘z so‘zini aytmogda. “Yosh kitobxon” tanlovida 1 ta oltin va 1 ta bronza medal, kibersport musobaqasida esa 1 ta kumush va 1 ta bronza medal qo‘lga kiritildi. Jumladan, “Yosh kitobxon” tanlovida Peshku tumanidan Farzona Nosirova 10-14 yosh toifasida birinchi o‘rnini egallab, Prezident sovg‘asi — avtomobil sohibi bo‘ldi. 15-19 yosh toifasida esa Mohinur Hoshimova uchinchi o‘rnini egallab, pul mukofoti bilan taqdirlandi.

Shu bilan birga, yoshlar oyligi doirasida viloyat va barcha tuman-shaharlarda “Tashabbuslar marafoni” tashkil etildi. Unda yoshlar o‘z iste‘dodi va iqtidorini namoyon etib, yangi g‘oyalari bilan chiqish, tajriba almashish imkoniga ega bo‘ldi. Har payshanba turli darajadagi rahbarlar va yoshlar o‘rtasida ochiq muloqotlar o‘tkazilyapti. Bunday uchrashuvlarda yigit-qizlarning taklif va tashabbuslari eshitilib, muammolariga yechim izlanmogda.

Shavkat RAHMONOV,
Buxoro viloyati yoshlar ishlari
boshqarmasi boshlig‘i

Eng muhimi, bugun yurtimizda yaratilayotgan imkoniyatlar yoshlarning farovon kelajakni barpo etishiga xizmat qilmogda. Zero, mustaqillikning eng katta boyligi ham erkin fikrlaydigan, bilimli, tashabbuskor va Vatan taqdiriga daxldorlik hissi bilan yashaydigan avloddir. Shubhasiz, bugungi yoshlar ana shunday komil avlod sifatida voyaga yetyapti.

Shukuh

Mingbuloq!
Bu men tugʻilgan qishloq. U nafaqat Urgut tumanida, balki butun Samarqand viloyatida eng kichik qishloq boʻlsa ajab emas. Ana shu moʻjaz qishloq men uchun dunyo. Bu yorugʻ olamni ilk bor shu yerda koʻrganman. Allohning hayot atalmish neʼmatini shu maskanda taniganman. Shular tufayli togʻlar etagidagi ushbu ixchamgina qishloq men uchun eng aziz, eng tabarruk dargoh — Vatan! Vatan ostonadan boshlanadi degan gap zamirida teran maʼno-mazmun mujassam. Binobarin, kindik qoni toʻkilgan kichik vatanini qadrlagan inson katta Vatanini ham ulugʻlaydi.

Har gal qishlogʻimga borganimda u yerdagi oʻzgarishlarga, odamlarning turmush tarzi, kayfiyatiga eʼtibor qarataman. Shu moʻjaz qishlogʻim qiyofasi yil sayin oʻzgarib, qishloqdoshlarimning yashash sharoiti tobora yaxshilanib, turmushi farovonlashib borayotganidan, bular tabiiy ravishda ularning kayfiyati-yu ruhiyatiga ijobiy taʼsir koʻrsatayotganidan ich-ichimdan quvonaman. Kim bilan suhbatlashmay gap-soʻzlaridan, yuz ifodasidan hayotidan mamnunligi, koʻngli xotirjamligi sezilib turadi. Darhaqiqat, roʻzgʻori but, oilasi tinch odamda ichki xotirjamlik, tashqi bosiqlik boʻladi. Ming shukrki, soʻnggi yillarda qishloqdoshlarimning aksariyatida ana shunday holatni kuzatmoqdaman. Xudo koʻrsatmasin, qandaydir tashvishi bor odam halovatini yoʻqotadi, siz bilan gaplashib turaduyu xayoli boshqa tomonda yuradi.

Ushbu safarim asnosida oldinlari unchalik ahamiyat bermaganim ayrim jihatlar eʼtiborimni tortdi. Odatimga koʻra erta tongda qishlogʻimiz koʻchalarini kezdim. Bu paytda togʻ etagidagi qishloq havosi naqadar yoqimli, huzurbaxsh boʻladi, misoli qaymoq, deysiz. Yolgʻiz oʻzim ohista odimlayman. Uylarga razm solaman. Aksariyati zamonaviy usulda qurilgan. Darvozalar ochiq, hovli ichi koʻrinib turibdi. Har bir darvoza oldida turli rumumdagi, jumladan, xorijiy mashinalar, ikkita mashina turgan xonadonlar bor. Bir uy oldida ikkita yengil avtomobil qatorida ulkan yuk mashinasi ham turibdi. Davlat raqamiga eʼtibor berdim: xususiy. Shularni mamnun holda kuzatib borarkanman, bir xonadondan bedananing jarangdor ovozi eshitildi: bitildiq-bitildiq, vovaq... Oh, qanday yoqimli, naqadar huzurbaxsh! Bedananing qoʻngʻiroqday sayrashidan sarxush holda yoʻl chetidagi xarsangga oʻtirdim-da, dengizdagi chayqalib yotgan suv omboriga termildim... Tizginsez xayol bolalik, oʻsmirlik yillarimga yetakladi...

Men tengilarning bolalik va oʻsmirligimiz shoʻro davrida oʻtgan. Bugun ularni yoshlarga, xususan, nevaralarimga gapirib bersam, ular “Bizga ertak aytayapsizmi? Undan koʻra oʻquvchilik paytingizda qanaqa telefon ishlatganingizni aytin”, deydi. Men kulamanda, “Bizning maktab davrimiz u yoqda tursin talabaliq yillarimizda ham bunaqa telefonlar boʻlmagan”, deyman. Ular ajablanadi, ishonmaydi. Oʻtgan asrning elliginchi-olmishinchi yillarda qishloqlarda elektr boʻlmaganini ular qayodan bilsin. Kerosin lampada dars tayyorlab, kitob oʻqir edik. Kerosin olish ham ming azob, odamlar kerosin sotadigan bochka oldida oxiri koʻrinmaydigan navbatda turar edi. Kerosin sotuvchi oʻzi xon, koʻlankasi maydon. Kimdir nimadir deb qoʻysa bormi, qator turgan idishlarni qatorasiga tepar va “yoʻq kerosin” deb bochkani qullab, juftakni rostlab qolardi. Keyin koʻring keksa-yu yosh unga yalinishini...

Urgut tamakiga ixtisoslashgan rayon edi. Tamakining yurak salomatligiga zarari haqida yozishga inson chidamaydi. Erta bahorda suv oqib turgan joʻyaklarda oyoqyalang yurib tamaki koʻchati qadarladi.

Eng ulugʻ, eng aziz bayramimiz — Mustaqilligimizning 35 yilligi muborak boʻlsin, ota makonim, ona qishlogʻim, jonajon Vatanim — kun sayin gullab-yashnayotgan, shiddat bilan taraqqiy etayotgan yangi Oʻzbekistonim!

YANGI OʻZBEKISTON

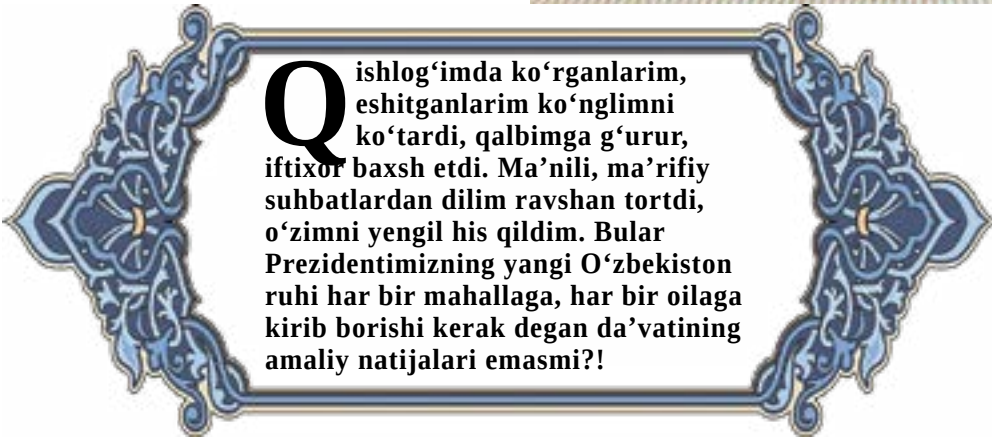
SUBHIDAM XAYOLLARI

Mamatqul HAZRATQULOV,
Oʻzbekiston Respublikasida
xizmat koʻrsatgan jurnalist

Bu ishni asosan ayollar va bolalar qilardi. Revmatizm va boshqa kasalliklarning ildizi ana shu yerda edi. Keyin kun issigʻida niholning tagini chopish, begona oʻtdan tozalash, yetilgach, erta tongda bargini bittalab terish, soʻng oqshom butun oila aʼzolari qator oʻtirib besh metrlik ipga tizish, uni quritish uchun maxsus yasalgan “vagon” deyiladigan yogʻoch soʻrilarga osish, quriganidan soʻng bugʻxonalarga shilqillatib suv urib, qurigan tamakini bugʻxona shiftiga osib, eshikni yopib suvab qoʻyish, bir hafta-oʻn kundan keyin ochib, namiqqan barglarni paxta toyi kabi toylash... Ehe, bu jarayonlarning qay birini sanab chiqay. Tamakining achchiq hidi dimoqni achitar, odamlar chidayolmay ogʻzi-burnini qalin latta bilan bogʻlab olar edi.

Sogʻligʻi evaziga qilingan mashaqqatli mehnatiga yarasha haq olsa koshki edi. Aksariyat oilalar qoʻl uchida kun koʻrar, yil oxirida hisob-kitob qilib “godovoy” deb kolxoz maʼlum miqdorda pul berardi. Bu pulni odamlar bola-chaqasining kiyim-kechagiga ishlatsinmi, roʻzgʻoriga sarflasinmi, toʻy qilsinmi... Boshi-oxiriga yetolmay garang boʻlib yurardi. Uylar asosan bir uy va bir dahlizdan iborat boʻlardi. Undan kattaroq uylar kamdan kam uchardi. Ular ham paxsa devorli, tomi loy suvuqli edi. Shiferli uy qurilib qolsa, hamma havas bilan qarardi, tunukali tom esa odamlarning tushiga ham kirmagan.

Qishlogʻimda koʻrganlarim, eshitganlarim koʻnglimni koʻtardi, qalbimga gʻurur, iftixor baxsh etdi. Maʼnili, maʼrifiy suhbatlardan dilim ravshan tortdi, oʻzimni yengil his qildim. Bular Prezidentimizning yangi Oʻzbekiston ruhi har bir mahallaga, har bir oilaga kirib borishi kerak degan daʼvatining amaliy natijalari emasmi?!

Bular ham yetmaganday sentabrning boshlaridan paxtakor rayonlarga paxta terimiga olib ketardi. Maktablarning oltinchi sinfdan yuqori barcha sinf oʻquvchilari kolxozchilar bilan bir qatorda mavsum tugaguncha yurardi paxta dalalarida.

Eng yomoni “tamakisiz tirikchilik oʻtmaydi” degan tushuncha odamlar ongiga singdirilgan, ular shunga ishonib qolgan, shu bois, sogʻligʻini ham oʻylamay bola-baqراسi bilan tamakiga “yopishgan” edi. Mustaqil davlat boʻlganimizdan keyin asta-sekin tamaki ekishga barham berildi. Qishloq

ahli asosan uzumchilik va bogʻdorchilik bilan shugʻullanmoqda. Roʻzgʻori badastir, tirikchiligi oldingidan oʻn chandan yaxshi oʻtayotir.

Adolat yuzasidan aytishim kerak, oʻsha paytlarda odamlarda kitob, gazeta-jurnal oʻqishga qiziqish bor edi. Idoralarda, mahalla va maktabda kutubxona boʻlar, ular yaxshigina kitob fondiga ega edi. Qish kunlari baʼzi xonadonlarda yigʻilib kitobxonlik qilinardi. Oʻsha yillari nashr etilgan xalq dostonlarini jam boʻlib oʻqish odat tusiga kirgan edi. Bunga televizor yoʻqligi ham sabab boʻlgan deb oʻylayman. Televizor 60-yillarning oxirlarida kirib kelgan, qishloq boʻyicha bir-ikkita xonadonda boʻlar, odamlar kechki ovqatdan keyin oʻsha xonadonlarga kinoteatrga borganдай yigʻilib, televizor tomosha qilardi. Garchi kitob oʻqishga ishtiyoq boʻlsa-da, maktabni bitirib, oliy oʻquv yurtlariga boradiganlar kam edi. Shu bois, qishlogʻimizda oʻsha yillari oliy maʼlumotli kishi yoʻq edi. Texnikum yoki bilim yurtini bitirganlar qishloqning obroʻli odamlari hisoblanardi. Buning sababi mening nazarimda, farzandini shaharga oʻqishga yuborishni odamlarning moddiy ahvoli taqozo qilmas, buning ustiga koʻpchilik ota-onalar oʻgʻillarini bagʻridan chiqargisi kelmas, maktabni bitirishi bilan amallab uylantirib qoʻyar va u roʻzgʻor tashvishlari bilan andamon boʻlib qolar edi. Qizlar haqida-

Hozir ishlab turgan hokim oʻn uchinchi. Bu hokimlarning har biri viloyatda maʼlum iz qoldirgan, albatta. Ammo xalq eslab qolgan, eslaganda ham yaxshi maʼnoda hamon eslaydigan rahbarlar koʻp emas. Oddiy odamlar qalbidan joy olgan hokimlardan biri, shubhasiz, Shavkat Mirziyoyev. U kishi Samarqandda qisqa vaqt ishladi (2001-yil sentabr-dan 2003-yil dekabr-gacha). Shu qisqa faoliyati davomida viloyatda ulkan ishlarni amalga oshirdi. Qishloq xoʻjaligi,

zum sukut saqladi-da “Ha, toʻgʻri... toʻgʻri”, dedi.

Kimdir chaqirdi. Xayolim boʻlindi. Nonushtaga uch-toʻrt jiyan jam boʻldi. Turli mavzularda suhbatlashdik. Mamlakatimiz, viloyatimiz va tumanimizda boʻlayotgan bunyodkorlik ishlari, aql bovar qilmas oʻzgarishlar haqida biri qoʻyib, ikkinchi hayajon ila gapirdi.

— Birgina Urgutimizni qarang, — dedi muallimlikdan pensiyaga chiqqan jiyanim. — Oʻn yilda tanib boʻlmas darajada oʻzgarib ketdi. Erkin iqtisodiy zonadagi korxonalarda ishlab chiqarilayotgan mahsulotlarning son-sanogʻi yoʻq. Qancha davlatlarga eksport qilinmoqda. Demak, sifati yuqori darajada, aks holda xorijliklar olmasdi, ular anoyi emas. Koʻp qavlati uylarni aytmaysizmi?! Koʻrib koʻz quvonadi. Inson qadri hamma narsadan ulugʻ degan gʻoya amalda oʻz ifodasini topayotganiga yorqin misol bular.

Boshqasi gapni ilib ketdi: — Urgutimizga poyezd keldi-ya. Prezidentimizning umrlari uzoq boʻlsin. Kim oʻylagan edi togʻli bir tumanga poyezd keladi deb. Universitet ochilgani-chi? Sanayversak adogʻi yoʻq bu ulugʻvor ishlarning.

Yaqinda umranga borib kelgan jiyanim soqolini silab jim oʻtirgandi. Bu gaplardan ilhomlanib, suhbatga aralashdi:

— Oʻtgan hafta Imom Buxoriy majmuasini ziyorat qildik. Muhtasham machitda juma namozini oʻqidik. Ochigʻi, majmuani koʻrib, ogʻzim ochilib qoldi. Shunchalar mahobatli, shunchalar goʻzal, yuksak did bilan barpo etilganki, hayratdan yoqa ushlaydi odam. Bir necha chet elliklar havas bilan termilib turganiga guvoh boʻldik. Shunday benazir ishlarga bosh-qosh boʻlgan davlatimiz rahbarini Alloh siylasin, bu xayrli, savob ishlarning ajrini koʻpaytirib bersin.

Men qishloqdoshlarimizning turmushi, yoshlar nima ishlar bilan bandligi kabi masalalar bilan qiziqdim. Ular butun yurtimiz, viloyat va tumanimiz singari qishlogʻimizdagi oʻzgarishlar haqida, yoshlarda ilmga qiziqish katta ekani toʻgʻrisida gʻururlanib aytib berishdi. Qishloqdoshlarimizning yuzga yaqin kishi oliy maʼlumotga ega. Ayni paytda oʻnlab yoshlar turli oliy oʻquv dargohlarida tahsil olmoqda ekan. Tuman markazida 8, Samarqand shahrida 42, poytaxtimizda 6 nafar mingbuloqlik turli lavozimlarda ishlayotganini faxrlanib aytishdi. Ular hokimlik tizimida, bank-moliya, qurilish, qishloq va suv xoʻjaligi, huquq, turizm, iqtisodiyot, taʼlim, tibbiyot, tadbirkorlik sohalarida faoliyat yuritadi, deyishdi. 1200 ga yaqin aholisi boʻlgan kichik bir qishloqdan shuncha oliy maʼlumotli mutaxassis chiqishi

quvonarli, albatta. Bir vaqtlar Abdulla Oripovning “Tilla baliqcha”si kabi dunyoni oʻz qishlogʻidan iborat deb bilgan ota-bobolarimizning farzandlari, nevara-yu evaralari shunday martabalariga erishgani va erishayotgani istiqlolimiz sharofati, ayniqsa, Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev boshchiligidagi barcha sohalarida olib borilayotgan keng koʻlamli ichil islohotlar samarasidir. Darhaqiqat, soʻnggi yillarda yoshlarning ilm olishi, iqtidorini namoyon etishi uchun barcha sharoit yaratilayotgani, davlat oliy taʼlim muassasalari qatorida xususiy universitetlar, koʻplab xorijiy davlatlar yetakchi universitetlarining filiallari ochilgani tufayli oʻgʻil-qizlarimiz uchun katta imkoniyatlar yaratildi. Ota-onalar va yoshlar ulugʻ maʼrifatparvar bobolarimizning “najot ilmda” degan oʻgʻitlarining tub mohiyatini teran tushunib yetganini alohida qayd etmoq joiz.

Odamlarning turmush tarzi oʻzgarayotgani, uylarida shaharlardagi kabi sharoitlar qilinayotgani xususida xursand boʻlib gapirishdi. Oʻzingiz yaxshi bilasiz, ilgari hammom uchun ham shaharga borishga toʻgʻri kelardi. Bunga hammaning ham imkoniyati koʻtarmas edi. Bugun shaharga borishga ehtiyoj yoʻq. Eng asosiysi, “svet” oʻchmaydi. Elektr boʻlsa suv ham boʻladi, maishiy sharoitlar qilish ham oson kechadi. Toʻgʻri, baʼzan bir oz muddatda oʻchadi, ammo tez yonadi, oldingiday kunlab oʻchmaydi. Men kuldim: “Bunday oʻchishlar poytaxtda ham boʻlib turadi”.

Avval 41-oʻrta maktabning filiali sifatida ochilgan maktab istiqol yillarida oʻrta maktab maqomiga ega boʻldi. Ilgari farzandlarimiz uch-toʻrt kilometr yoʻl bosib, qoʻshni qishloqdagi maktabga qatnar edi. Bugun ushbu 108-oʻrta maktabga hamsoya qishloqlardan ham bolalar kelib oʻqimoqda.

— Xudoga shukr qilamiz shunday kunlarga yetkazgani uchun, — dedi yoshi kattaroq jiyanim. — Qishlogʻimizda mashina olmagun xonadon deyarli qolmadi. — U bir oz tin olib, soʻzida davom etdi. — Bir necha qishloqdoshlarimiz haj va umra amallarini ado etib keldi. Bunday sharoitlarni imkoniyatlarni ota-bobolarimiz tasavvur ham qilgan emas. Eng muhimi, mamlakatimiz tinch, xalqimiz osoyishta hayot kechirmoqda. Qishlogʻimiz ahli ham oʻzaro ahil-inoq. Ahillik, hamjihatlik bor joyda baraka boʻladi. Bir kun janjal chiqqan joydan qirq kun baraka koʻtariladi, deydi xalqimiz. Dunyoning turli joylarida kechayotgan voqealarni koʻrib, eshitib turibmiz-ku. Bugun dunyodan hech narsani yashirib boʻlmaydi. Ijtimoiy tarmoqlar darhol xabar beradi. Ilohim, yurtimizga koʻz tegmasin, xalqimizni, davlatimiz rahbarini Yaratgan Egam doimo oʻz panohida asrasin!

Qishlogʻimda koʻrganlarim, eshitganlarim koʻnglimni koʻtardi, qalbimga gʻurur, iftixor baxsh etdi. Maʼnili, maʼrifiy suhbatlardan dilim ravshan tortdi, oʻzimni yengil his qildim. Bular Prezidentimizning yangi Oʻzbekiston ruhi har bir mahallaga, har bir oilaga kirib borishi kerak degan daʼvatining amaliy natijalari emasmi?!

Moʻjazgina qishlogʻimizdagi oʻzgarishlar, qishloqdoshlarim hayoti, turmushi, dunyoqarashi misolida butun mamlakatimizda amalga oshirilayotgan beqiyos, betimsol islohotlar samarasini koʻrdim. Tomchida quyosh aks etadi. Shu “tomchi” qishlogʻimni Quyosh kabi yorqirab turgan jonajon Oʻzbekistonimiz, dunyoni hayratga solayotgan yangi Oʻzbekistonimizning kichik bir koʻzgusiga oʻxshatgim keldi.

Eng ulugʻ, eng aziz bayramimiz — Mustaqilligimizning 35 yilligi muborak boʻlsin, ota makonim, ona qishlogʻim, jonajon Vatanim — kun sayin gullab-yashnayotgan, shiddat bilan taraqqiy etayotgan yangi Oʻzbekistonim!

“Yangi Oʻzbekiston” va “Правда Востока” gazetalarini tahririyati” DM

MUASSIS:
**Oʻzbekiston Respublikasi
Vazirlar Mahkamasi**

Bosh muharrir:
Salim DONIYOROV

Qabulxona: (71) 233-56-33
Eʼlonlar boʻlimi: (71) 233-70-98

E-mail: info@yuz.uz
Web-sayt: www.yuz.uz: (71) 233-47-05

Tahririyatga kelgan qoʻlyozmalar taqriz qilinmaydi va muallifga qaytarilmaydi.
Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilot javobgar.
Gazeta tahririyat kompyuter markazida sahilalandi.
Gazetaning poligrafik jihatdan sifatlari chop etilishiga “SHARQ” NMAK masʼul.
Bosmaxona telefoni: (71) 233-11-07.

Devonxona va ishonch telefoni:
(71) 233-56-60

Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 2020-yil 13-yanvarda 1047-raqam bilan roʻyxatga olingan.
Nashr indeksi — 236. **Buyurtma** G-846.
29305 nusxada bosildi.
Hajmi — 3 tabaq. **Oqogʻiz bichimi** A2.
Bahosi kelishilgan narxda.

“SHARQ” nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasida chop etildi.
Bosmaxona manzili: Toshkent shahri, Buyuk Turon koʻchasi, 41-uy.

Navbatchi muharrir: Sardor Tolliboyev
Musahhih: Sherzod Mahmudov
Dizayner: Zafar Roʻziyev

Manzilimiz:
100060, Toshkent shahri,
Shahrisabz koʻchasi, 85-uy